

Családi értékek Hargita megyében

Gyorsjelentés

Kiss Tamás – Barna Gergő

2011. szeptember 14.

NEMZETI
KISEBBSÉGKUTATÓ
INTÉZET

TARTALOM

A KUTATÁSRÓL ÉS A MINTAVÉTELÉRŐL.....	3
A MEGKÉRDEZETTEK DEMOGRÁFIAI ÉS SZOCIÁLIS JELLEMZŐI	4
A HÁZTARTÁSOK JÖVEDELMI HELYZETE	6
ÁLTALÁNOS ELÉGEDETTSÉG ÉS KÖZHANGULAT	8
A MEGYE PROBLÉMÁI	10
ÉRTÉKREND HARGITA MEGYÉBEN	15
GYEREKNEVELÉSI ELVEK	17
A LEGIDŐSEBB GYEREK IDŐMÉRLEGE	19
VALLÁSOS NEVELÉS	21
GYEREKKOR ÉS IFJÚSÁG.....	23
HÁZASSÁG ÉS GYEREKVÁLLALÁS	28
MEGYEI TANÁCS TEVÉKENYSÉGE	33
A MEGYEI TANÁCS ELNÖKÉNEK ÉS AZ RMDSZ MEGÍTÉLÉSE	38
VÁLASZTÓI PREFERENCIÁK	40
HELYHATÓSÁGI VÁLASZTÁSOK, MEGYEI TANÁCS	40
ÁLLAMELNÖK-VÁLASZTÁS	43
TERÜLETI-KÖZIGAZGATÁSI ÁTRENDEZÉSRŐL ALKOTOTT VÉLEMÉNYEK.....	45

A kutatásról és a mintavételről

- Az adatfelvétel időpontja: 2011. június 18. – 2011. július 10.
- Célpopuláció: Hargita megye (18 év fölötti) állandó lakossága.
- Mintanagyság: 876 eset.
- Az eredmények 95%-os valószínűséggel, $\pm 3,4\%$ -os hibahatárokkal érvényesek:
- Mintavétel típusa: rétegzett, véletlenszerű mintavétel. A lekérdezés kérdezőbiztosok segítségével a megkérdezett lakásán történt.
 - A településeket kistérségi, adminisztratív státusz és etnikai összetétel szerinti rétegekbe soroltuk. Az így kialakított rétegekben belül a településeket véletlenszerűen választottuk ki.
 - Azokon a településeken, ahol nem egységes a házszámzás, véletlenszerűen utcákat választottunk, szintén figyelembe véve azt, hogy az adott utcákban hányan laknak. Ezt a választói névjegyzékek vagy ennek hiányában a telefon-előfizetésekre vonatkozó adatbázis alapján becsültük.
 - A háztartásokat a megadott utcán belül lépték segítségével kellett kiválasztani.
 - A háztartáson belül a megkérdezetteket nem és életkor szerinti kvóta segítségével kellett kiválasztani.
- Az adatbázist nem, életkor, településtípus és régió szerint súlyoztuk.
- A kérdezőbiztosok munkáját személyesen és telefonon ellenőriztük.

A jelentésben használt rövidítések:

NV – nem válaszol

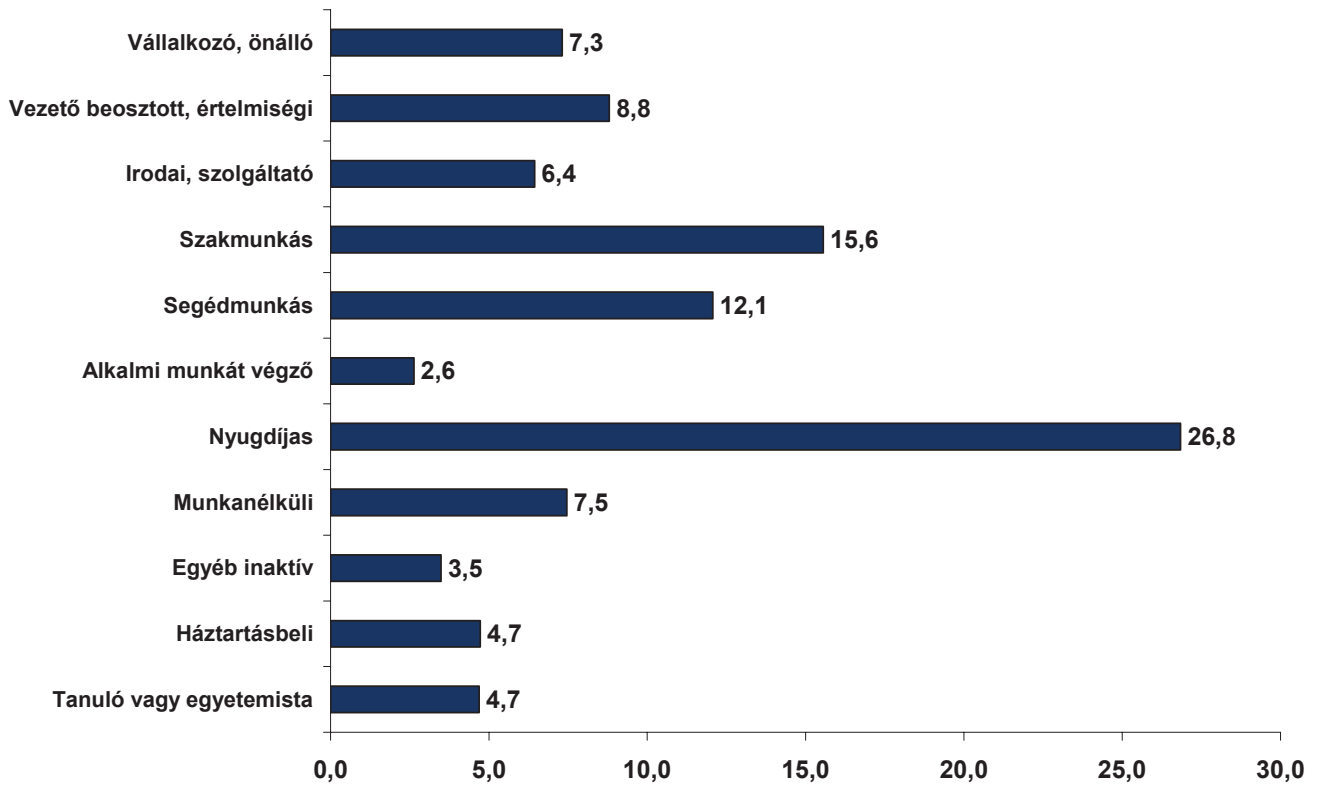
NT – nem tudja

A megkérdezettek demográfiai és szociális jellemzői

1. A minta általános jellemzése szociodemográfiai változók szerint (%)

Nem	Férfi	48,7
	Nő	51,3
Településtípus	Város	44,6
	Falu	55,4
Nemzetiség	Magyar	83,8
	Román	14,4
	Roma (cigány)	1,2
	Egyéb	0,6
Családi állapot	Nőtlen, hajadon	21,0
	Házass	60,9
	Élettársal, partnerrel él	4,2
	Elvált	4,0
	Özvegy	10,0
Vallás	Római katolikus	70,9
	Protestáns	15,3
	Ortodox	12,7
	Egyéb	1,1
Templomba járás gyakorisága	Hetente vagy gyakrabban	33,5
	Legalább havonta	29,9
	Évente párszor	29,2
	Szinte soha	7,4
Iskolázottság	Kevesebb mint 8 osztály	8,0
	Befejezett 8 osztály	10,4
	Szakiskola/középiskola első fele	25,0
	Érettségi, posztliceális	39,6
	Felsőfokú (főiskola, egyetem)	16,8

2. A minta megoszlása gazdasági aktivitás szerint (%)

A háztartások jövedelmi helyzete

A kutatásban megkérdezett személyek által bevallott havi jövedelmek alapján megállapítható, hogy Hargita megyében a háztartások átlagos havi jövedelme 1557 lej, míg az egy főre eső havi jövedelem 588 lej. Érdemes megjegyezni, hogy Románia szintjén 2010-ben az egy főre eső átlagjövedelem 795 lej volt.

E jövedelmek területileg, illetve a különböző társadalmi csoportok között egyaránt jelentős eltéréseket mutatnak. Területileg a jövedelem Csíkszeredában és környékén a legmagasabb (1735 lej), több mint 300 lejjel magasabb, mint Gyergyószéken. Hasonló különbségek tapasztalhatók a városi és falusi települések között is.

Emellett a Hargita megyei háztartások havonta átlagosan 1526 lejt költenek el. Ezen kiadások több mint felét élelmiszerek (33,8%), illetve lakásfenntartási költségek (18,1%) teszik ki.

3. A háztartások átlagos havi jövedelme (RON)

Kisrégió	Csíkszék	1735
	Udvarhelyszék	1504
	Gyergyószék	1431
Településtípus	Város	1758
	Falu	1405
Iskolázottság	Alapfok	945
	Szakiskola	1443
	Érettségi	1628
	Felsőfok	2326
Kor	18–34 év	1699
	35–54 év	1595
	55 év felett	1393
Nemzetiség	Magyar	1624
	Román	1288
	Roma (cigány)	409
Összesen		1557

4. Kiadások struktúrája és havi átlagos kiadások

Kiadás	Az összes kiadáson belüli arány (%)	Átlagos havi kiadás (RON)
Élelem	33,8	523
Lakás fenntartásának költségei (fűtés, áram, víz, kábeltévé, telefon)	18,1	291
Utazás (üzemanyag, busz- és vonatjegy stb.)	6,3	194
Ruházat, cipő	6,0	158
Egészségügyi ellátás, gyógyszerek	5,3	127
Alkohol, cigaretta	4,6	148
A gyermekek iskoláztatása, tanulása	3,8	175
Szórakozás, kulturális tevékenységek	2,1	101
Egyéb, gyerekekkel kapcsolatos kiadások	1,9	107
A gyermekek szórakoztatása (játékok, kirándulás, táboroztatás stb.)	1,7	96
Lakás bérlete	0,9	85
Egyéb kiadások	15,5	405

Általános elégedettség és közhangulat

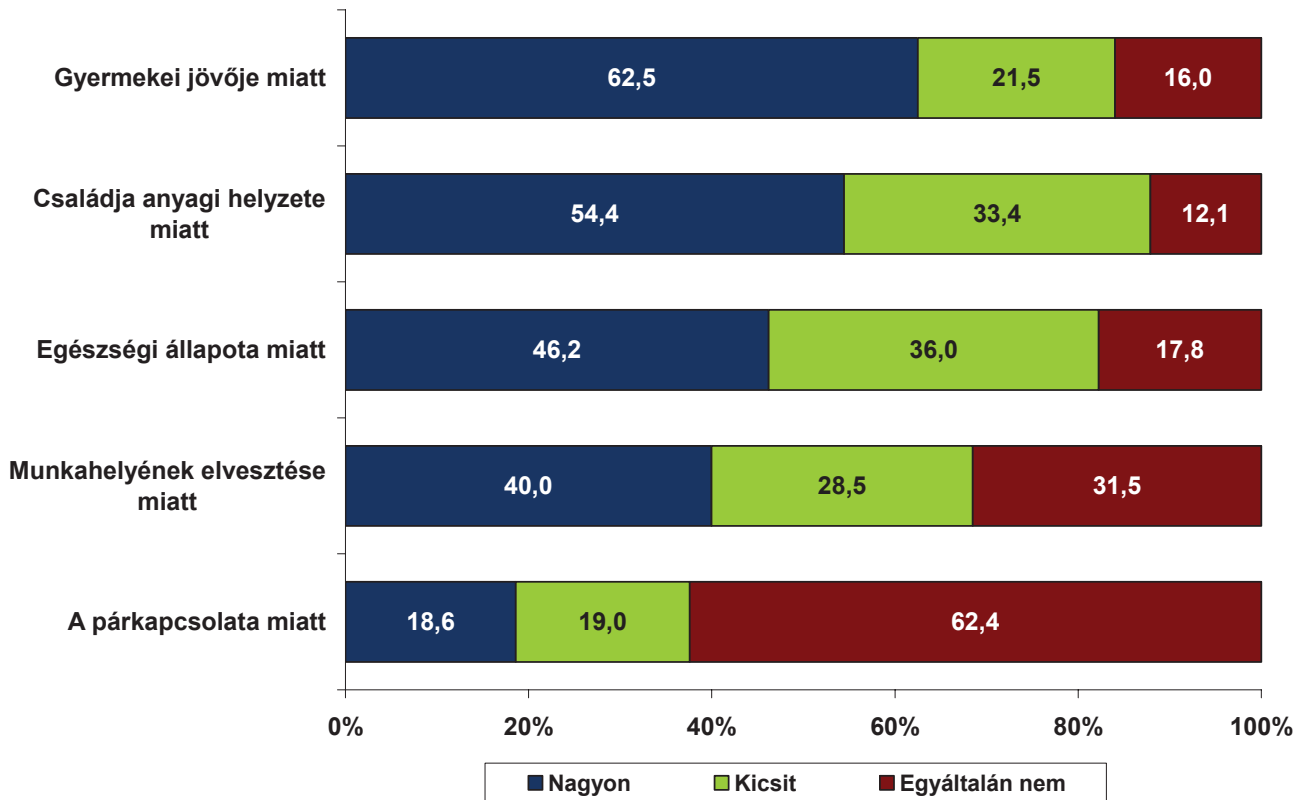
A megkérdezettek általános elégedettségére vonatkozóan a következő kérdést tettük fel: *Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett az életszínvonalával? (0 – egyáltalán nem elégedett, 10 – teljesen elégedett)*. Erre válaszolva, a válaszadók átlagos értékelése 4,6 – tehát inkább enyhe elégedetlenség tapasztalható. A fiatal korosztály és a magasan iskolázottak esetében ez az érték 5,3. A legelégedetlenebbek viszont a román nemzetiségű válaszadók, akiknek válaszaik átlaga 2,7.

Egy következő kérdés arra ad választ, hogy milyen mértékben aggódnak az emberek egyrészt különböző személyes, családi problémák miatt, másrészt tágabb közösségi, nemzeti, nemzetközi problémák miatt. A válaszadók több mint 80 százaléka nagyon vagy kisebb mértékben aggódik a családja anyagi helyzete, gyerekeinek jövője és egészségi állapota miatt. Még többen – 90% körül – nyilatkozzák azt, hogy aggódnak Székelyföld és az erdélyi magyarság jövője, illetve az ország gazdasági helyzete miatt.

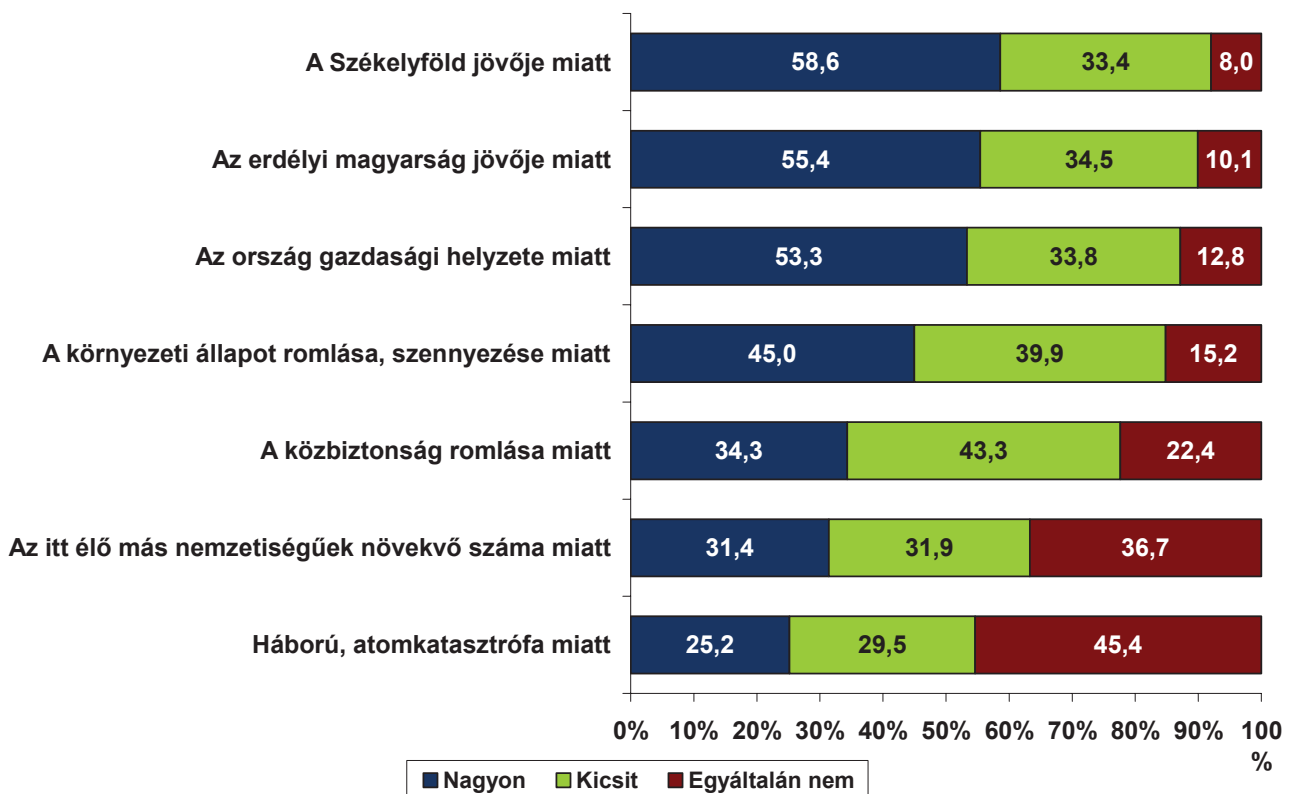
5. Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett életszínvonalával (0 – egyáltalán nem elégedett, 10 – teljesen elégedett)

		Átlag
Nem	Férfi	4,5
	Nő	4,7
Nemzetiség	Magyar	5,0
	Román	2,7
	Roma (cigány)	3,5
	Egyéb	4,4
Vallás	Római katolikus	4,8
	Protestáns	5,6
	Ortodox	2,6
	Egyéb	3,6
Iskolázottság	Alapfok	4,3
	Szakiskola	4,4
	Érettségi	4,6
	Felsőfok	5,3
Településtípus	Város	4,4
	Falu	4,8
Életkor	18–34 év	5,3
	35–54 év	4,3
	55 év felett	4,3
Összesen		4,6

6. Mennyire aggódik Ön a következő dolgok miatt?

7. Mennyire aggódik Ön a következő dolgok miatt?

A megye problémái

A válaszadók által leggyakrabban említett Hargita megyei probléma a munkanélküliség közel 60 százalékkal, ezt követi a pénztelenség, alacsony keresetek (38,3%), szegénység, létbizonytalanság (18,1%). Ezen problémák viszont eltérő mértékben jelentkeznek városon és falun, illetve a megye három régiójában.

A munkanélküliséget, pénztelenséget inkább a falvakon látják problémának, míg például az egészségügy helyzetét, a lakáshelyzet megoldatlanságát a városiak nevezik meg nagyobb arányban. A megye kistérségei között a legjelentősebb különbségek az alacsony keresetek, lakáshelyzet, elvándorlás, kulturálatlanság tekintetében mutatkoznak.

Azt kérdezve az alanyoktól, hogy szerintük milyen mértékben megfelelő bizonyos oktatási és más intézmények, szervezetek tevékenysége a gyerekek nevelése szempontjából, azt látjuk, hogy a válaszadók jelentős része elégedett az oktatási intézményekkel. A felsőoktatás és a szakoktatás azok a területek, amelyek működését kevésbé tartják megfelelőnek. Másrészt hasonlóan magas az elégedettség az egyház tevékenységével, szemben a sportolási lehetőségekkel, szabadidős tevékenységekkel vagy a játszóterek állapotával.

8. Véleménye szerint melyek a Hargita megyében élő emberek legégetőbb, legsúlyosabb problémái? (%)

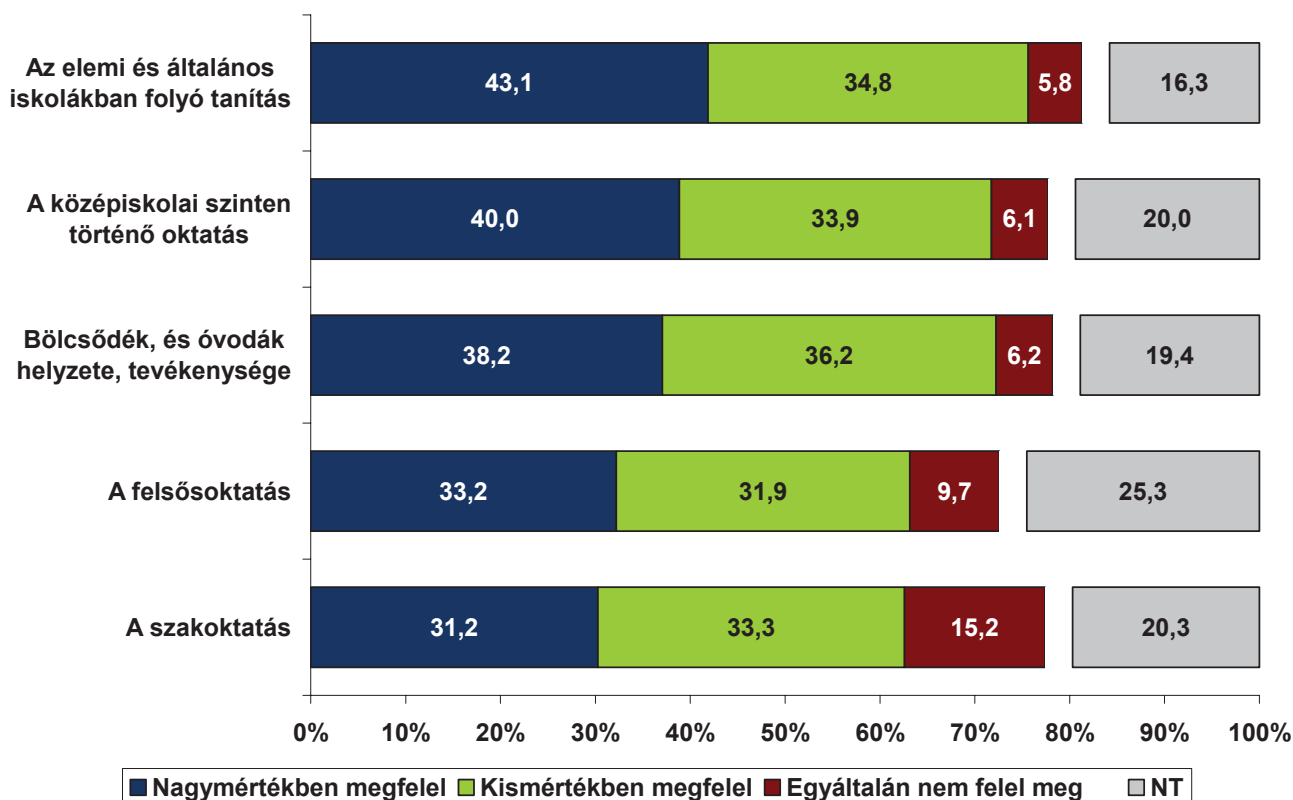
9. Véleménye szerint melyek a Hargita megyében élő emberek legégetőbb, legsúlyosabb problémái? (%) – településtípus szerint

	Város	Falu	Összesen ↓
Munkanélküliség	47,4	66,8	59,7
Pénztelenség, alacsony keresetek	34,7	40,7	38,3
Szegénység, létbizonytalanság	20,6	15,9	18,1
Kilátástalan jövő	20,8	13,8	17,2
Lakáshelyzet megoldatlansága	16,0	10,6	12,9
Elvándorlás	2,8	11,1	10,9
Az egészségügy helyzete	11,9	7,7	10,0
Erkölcsei romlás	8,5	3,7	5,8
Kulturálatlanság, igénytelenség	7,2	6,0	5,7
A család válsága, a családi értékek megrendülése	3,5	4,6	4,2
Céltalanság	4,6	3,6	4,1
Növekvő társadalmi egyenlőtlenségek	3,9	3,7	3,7
A megfelelő iskolázottság, képzettség hiánya	3,3	4,3	3,0
Tanulási lehetőségek beszűkülése (anyagi okok miatt)	2,6	2,6	2,8
Anyanyelven való továbbtanulási lehetőségek hiánya	0,4	3,3	2,6
Szórakozási, ismerkedési lehetőségek hiánya	0,0	1,6	1,0

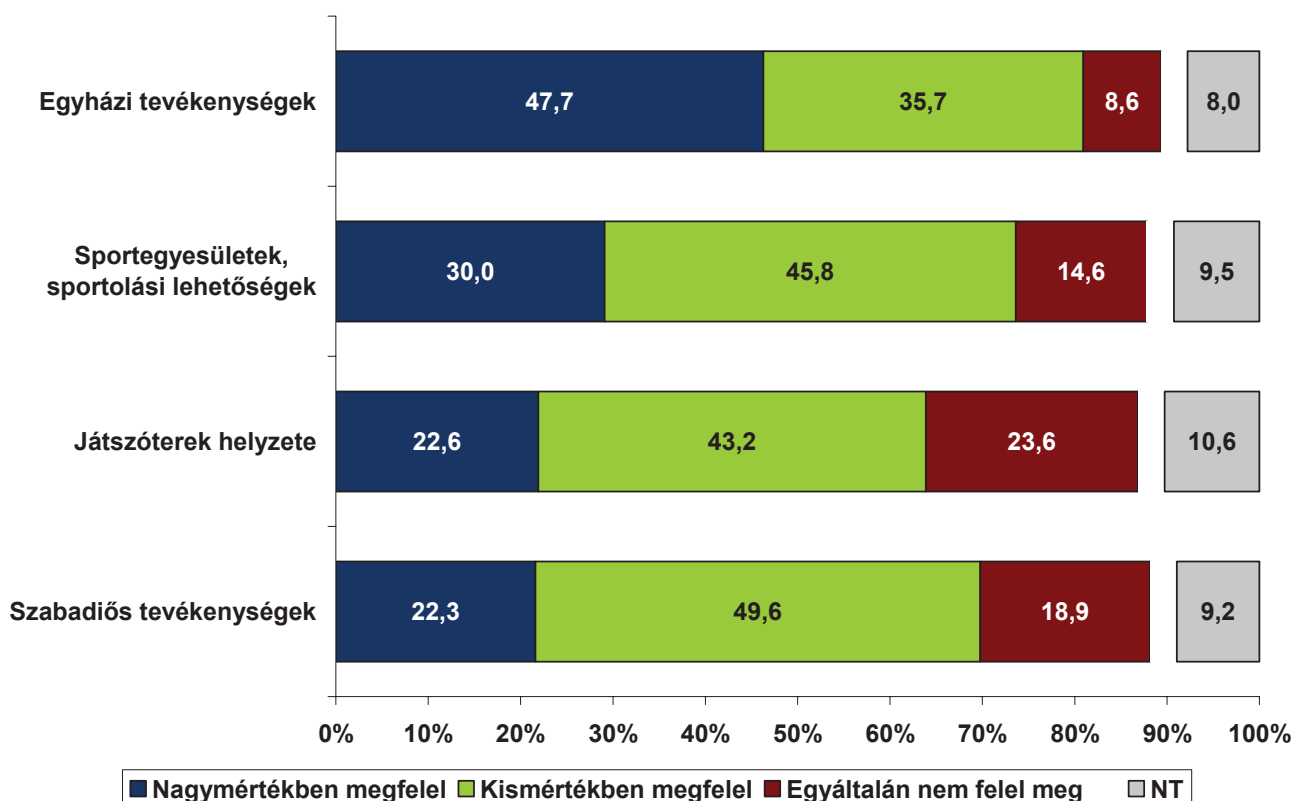
10. Véleménye szerint melyek a Hargita megyében élő emberek legégetőbb, legsúlyosabb problémái? (%) – kisrégiók szerint

	Csíkszék	Udvarhelyszék	Gyergyószék	Összesen ↓
Munkanélküliség	57,6	58,1	59,7	59,7
Pénztelenség, alacsony keresetek	34,4	35,0	47,4	38,3
Szegénység, létbizonytalanság	17,6	17,0	20,1	18,1
Kilátástalan jövő	18,5	19,7	10,9	17,2
Lakáshelyzet megoldatlansága	19,6	12,1	4,3	12,9
Elvándorlás	6,6	15,1	12,8	10,9
Az egészségügy helyzete	10,9	11,4	7,5	10,0
Erkölcsei romlás	4,4	6,8	6,7	5,8
Kulturálatlanság, igénytelenség	6,7	3,8	10,0	5,7
A család válsága, a családi értékek megrendülése	3,6	5,5	3,1	4,2
Céltalanság	3,4	5,2	3,4	4,1
Növekvő társadalmi egyenlőtlenségek	6,9	2,5	1,0	3,7
A megfelelő iskolázottság, képzettség hiánya	4,3	1,5	6,3	3,0
Tanulási lehetőségek beszűkülése (anyagi okok miatt)	3,0	2,8	1,9	2,8
Anyanyelven való továbbtanulási lehetőségek	2,6	2,2	3,0	2,6
Szórakozási, ismerkedési lehetőségek hiánya	0,4	1,4	1,3	1,0

11. Mit gondol, milyen mértékben megfelelő a következő intézmények, szervezetek tevékenysége a gyerekek nevelése szempontjából?

12. Mit gondol, milyen mértékben megfelelő a következő intézmények, szervezetek tevékenysége a gyerekek nevelése szempontjából?

13. Mit gondolsz, milyen mértékben megfelelő a következő intézmények, szervezetek tevékenysége a gyerekek nevelése szempontjából? – a „megfelel” válaszok aránya településtípus szerint

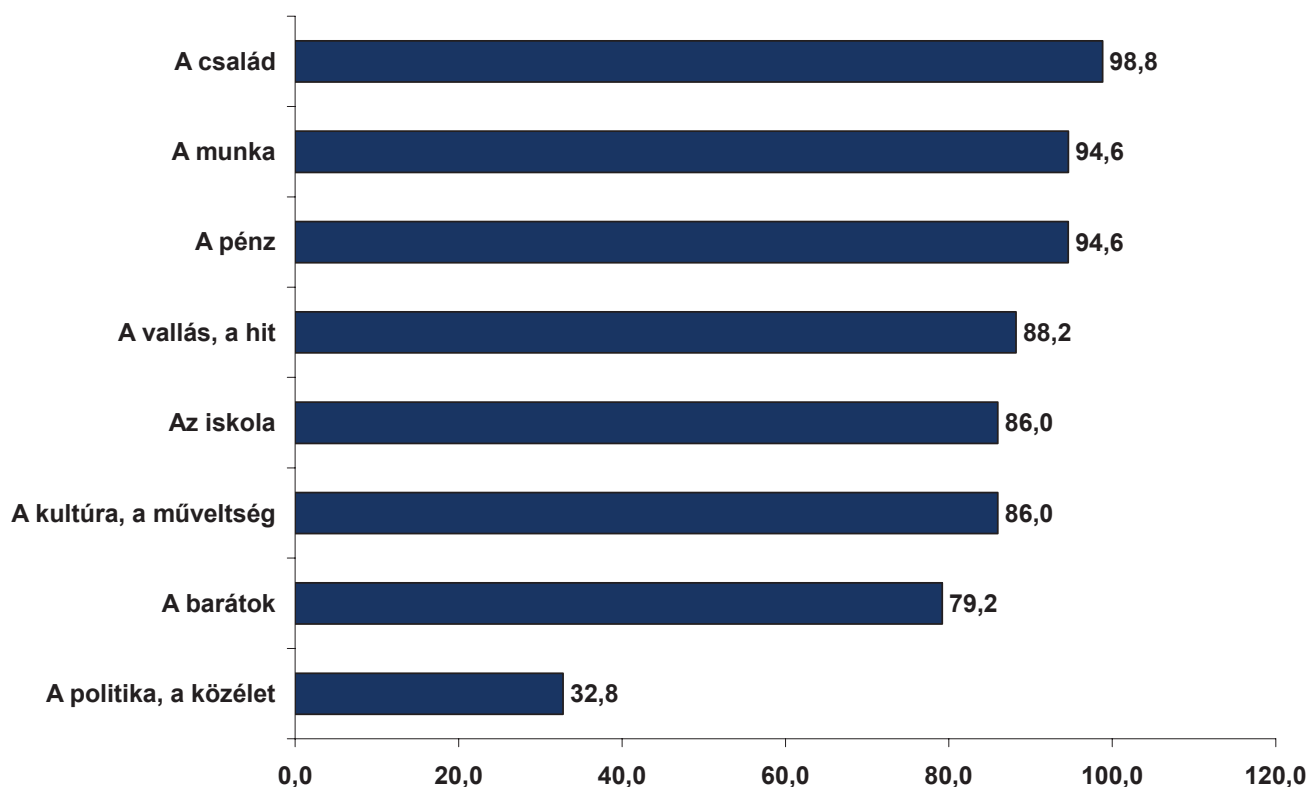
	Város	Falu	Összesen ↓
Egyházi tevékenységek	84,2	82,7	83,4
Az elemi és általános iskolákban folyó tanítás	78,0	75,7	77,9
Sportegyesületek, sportolási lehetőségek	81,8	71,1	75,8
Bölcsődék és óvodák helyzete, tevékenysége	72,8	75,7	74,4
A középiskolai szinten történő oktatás	77,5	71,0	73,9
Szabadidős tevékenységek	79,8	65,6	71,9
Játszóterek helyzete	75,7	57,8	65,8
A felsőoktatás	72,2	59,3	65,0
A szakoktatás	68,9	60,9	64,5

Értékrend Hargita megyében

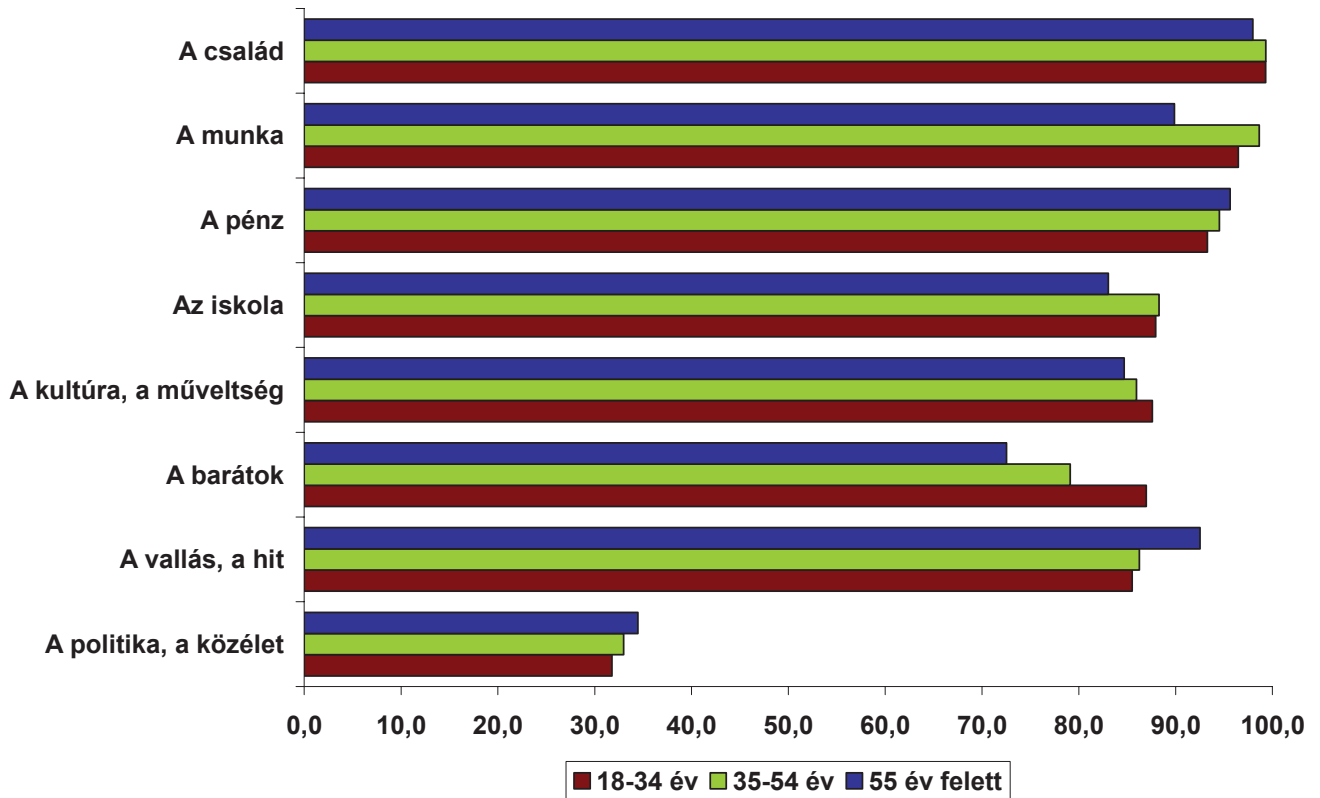
A megkérdezettek értékrendjét vizsgálva többek között a munka, család, barátok, hit, politika fontosságát mértük fel. Az eredmények azt mutatják, hogy a Hargita megyei lakosok értékrendjében kitüntetett szerepet kap a család, a munka és a pénz. Kevésbé fontosak ugyanakkor a barátok, illetve viszonylag kevés válaszadó tartja fontosnak a politikát, közéletet.

Különböző korcsoportok értékrendjét vizsgálva az látszik, hogy néhány esetben jelentős különbségek mutatkoznak. A barátok és a munka inkább a fiatalok körében fontosabb, az idősebbek a közéletet, politikát, vallást tartják relatív fontosabbnak.

14. Mennyire fontos az Ön életében a...? (%)

15. Mennyire fontos az Ön életében a...? – életkor szerint (%)

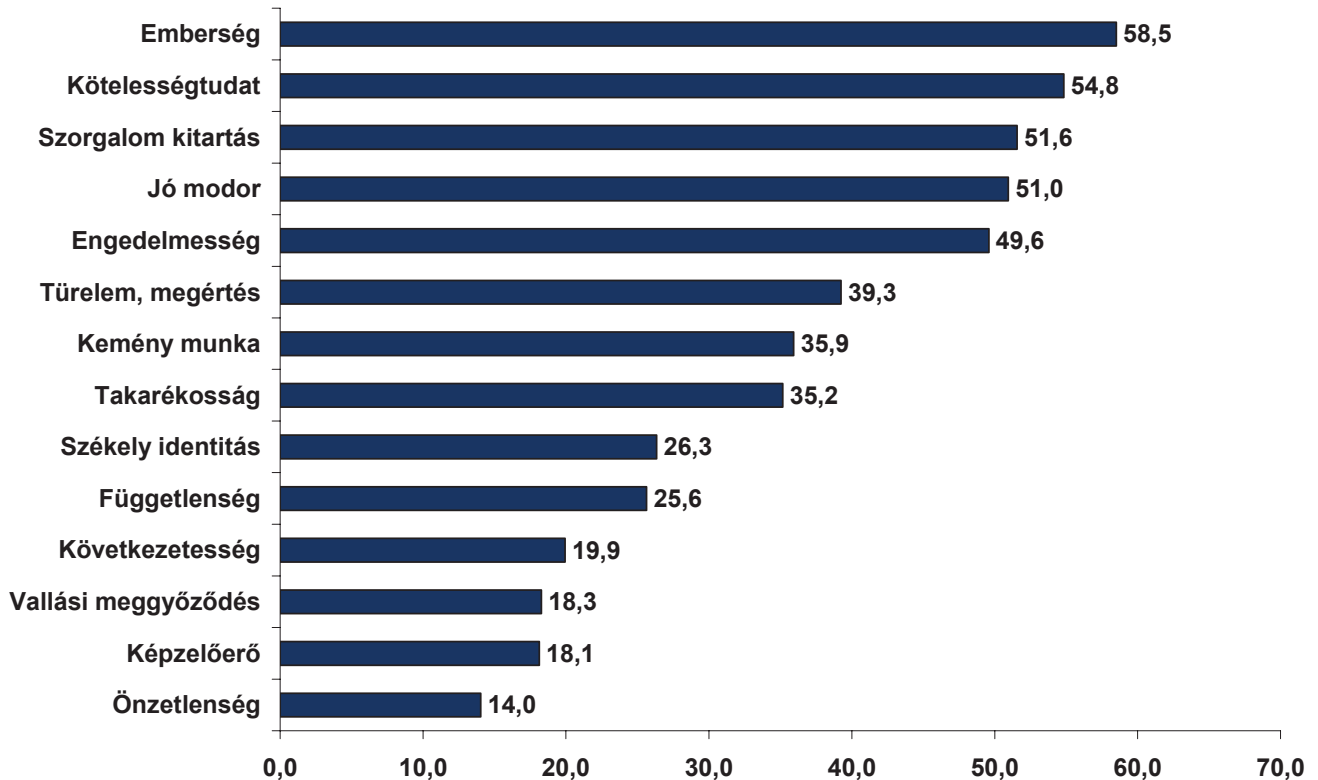

Gyereknevelési elvek

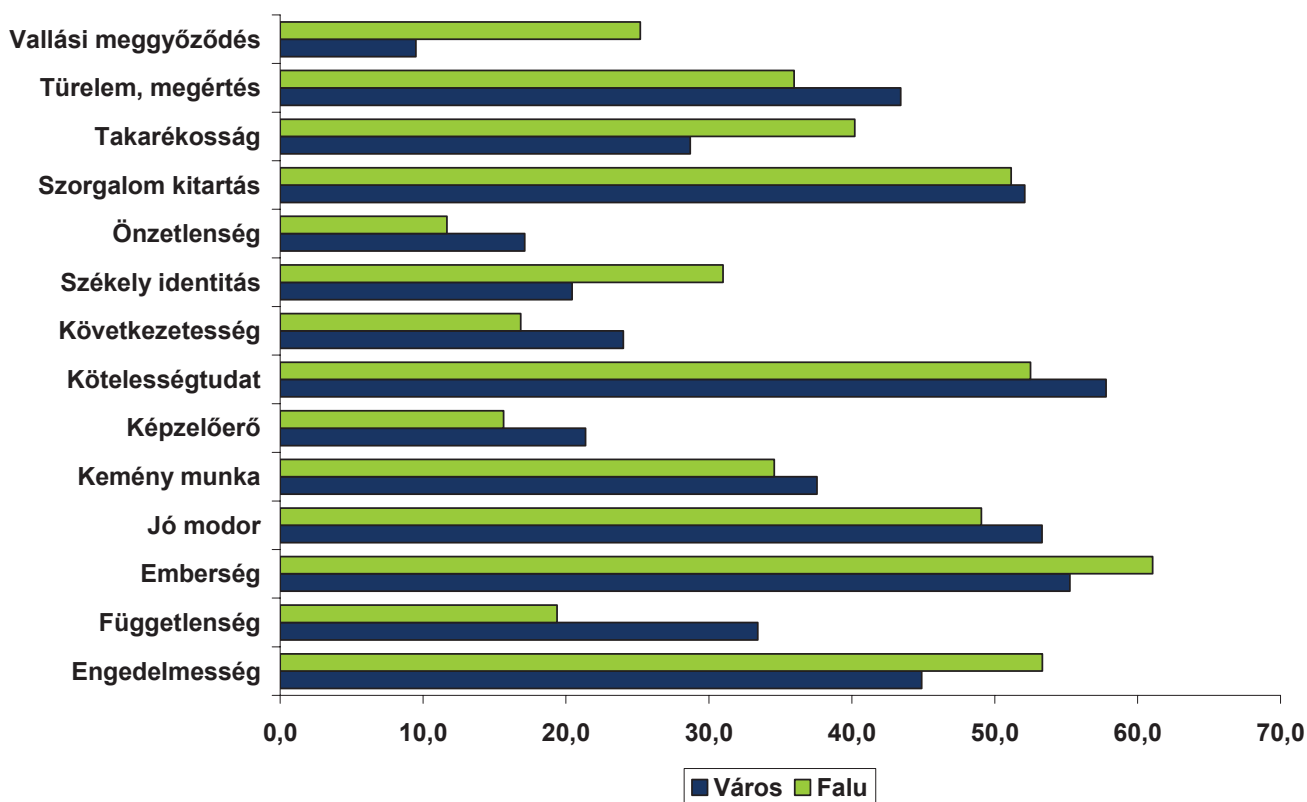
A kutatás egyik központi témája a családi értékek, ezen belül a gyereknevelés kérdésköre. E kapcsán a megkérdezettek arra kellett választ adjanak, hogy a felsoroltak közül véleményük szerint mi a legfontosabb, amire egy gyereket leginkább nevelni kell. A lista élén olyan fogalmak állnak, mint emberség, kötelességtudat, szorgalom, jó modor (50% fölött). Ennél jóval kevesebben említették viszont például a függetlenséget, vallási meggyőződést, következetességet vagy önzetlenséget.

Jelentős különbségek mutatkoznak különböző társadalmi csoportok válaszai között. Falvakon például erőteljes a vallásosságra, székely identitásra, takarékosásra való nevelés, míg ezzel szemben városban a függetlenség, képzelőerő, következetesség kerül előtérbe. Hasonlóan nagy különbségek mutatkoznak életkor és iskolázottság szerint is.

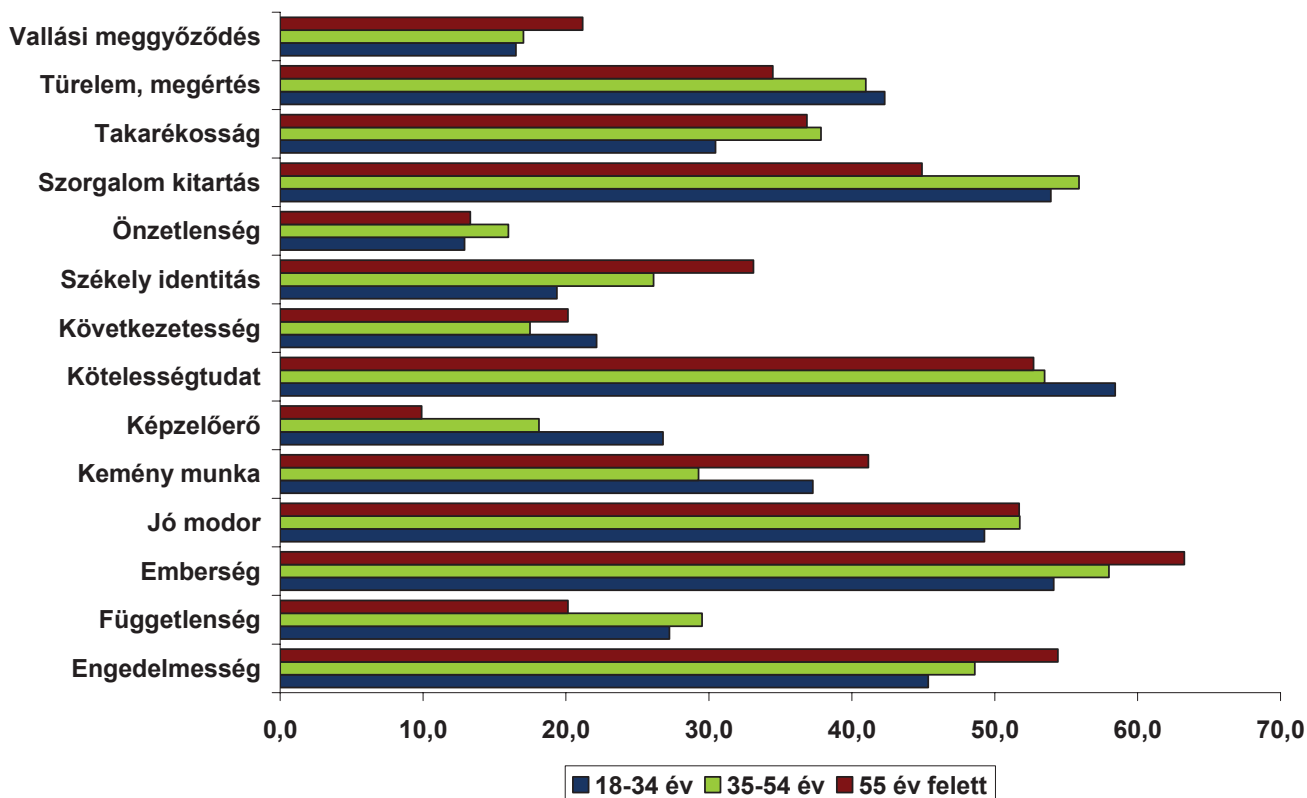
16. Melyek a legfontosabb dolgok, amire egy gyereket nevelni kell? (%)

17. Melyek a legfontosabb dolgok, amire egy gyereket nevelni kell? (%) – településtípus szerint

18. Melyek a legfontosabb dolgok, amire egy gyereket nevelni kell? (%) – életkor szerint

19. Melyek a legfontosabb dolgok, amire egy gyereket nevelni kell? (%) – iskolázottság szerint

	Alapfok	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok	Összesen
Engedelmesség	63,4	59,4	44,9	31,9	49,7
Függetlenség	15,0	22,1	25,1	43,4	25,6
Emberség	60,8	60,4	55,7	59,3	58,4
Jó modor	51,0	48,4	53,6	47,9	50,9
Kemény munka	44,4	37,8	30,0	37,8	35,9
Képzelőerő	11,8	10,2	22,4	25,9	18,0
Kötelességtudat	48,4	51,2	61,2	52,4	54,9
Következetesség	12,4	12,4	22,4	32,6	19,8
Székely identitás	32,2	27,6	25,1	20,3	26,2
Önzetlenség	10,5	10,1	16,3	18,6	14,1
Szorgalom, kitartás	48,1	51,4	51,9	55,2	51,6
Takarékosság	45,1	40,1	34,7	17,9	35,1
Türelem, megértés	28,8	42,1	40,8	43,1	39,4
Vallási meggyőződés	27,0	24,9	13,4	11,0	18,3

A legidősebb gyerek időmérlege

20. Körülbelül mennyi időt tölt el a következő tevékenységekkel a legidősebb gyereke egy átlagos hétköznap és hétvégén? (perc)

TELJES MINTA	Hétköznap	Hétvégén
TV-t néz magyar nyelven	104,3	157,7
TV-t néz román nyelven	92,6	122,7
Internetezik	107,1	170,8
Olvas	83,0	88,6
Tanul	139,8	145,5
MAGYAROK	Hétköznap	Hétvégén
TV-nézés magyar nyelven	104,4	160,7
TV-nézés román nyelven	43,2	51,7
Internetezés	107,5	168,1
Olvasás	70,6	88,6
Tanulás	132,3	141,8

21. Körülbelül mennyi időt tölt el a következő tevékenységekkel a legidősebb gyereke egy átlagos hétköznap és hétvégén? (perc) – településtípus szerint, magyarok körében

	Hétköznap		Hétvégén	
	Város	Falu	Város	Falu
TV-t néz magyar nyelven	84,1	112,9	151,8	164,7
TV-t néz román nyelven	55,4	34,5	58,0	47,8
Internetezik	100,0	111,4	153,0	176,6
Olvas	75,2	68,6	102,3	81,7
Tanul	135,6	130,8	158,1	133,8

22. Körülbelül mennyi időt tölt el a következő tevékenységekkel a legidősebb gyereke egy átlagos hétköznap és hétvégén? (perc) – iskolázottság szerint, teljes minta

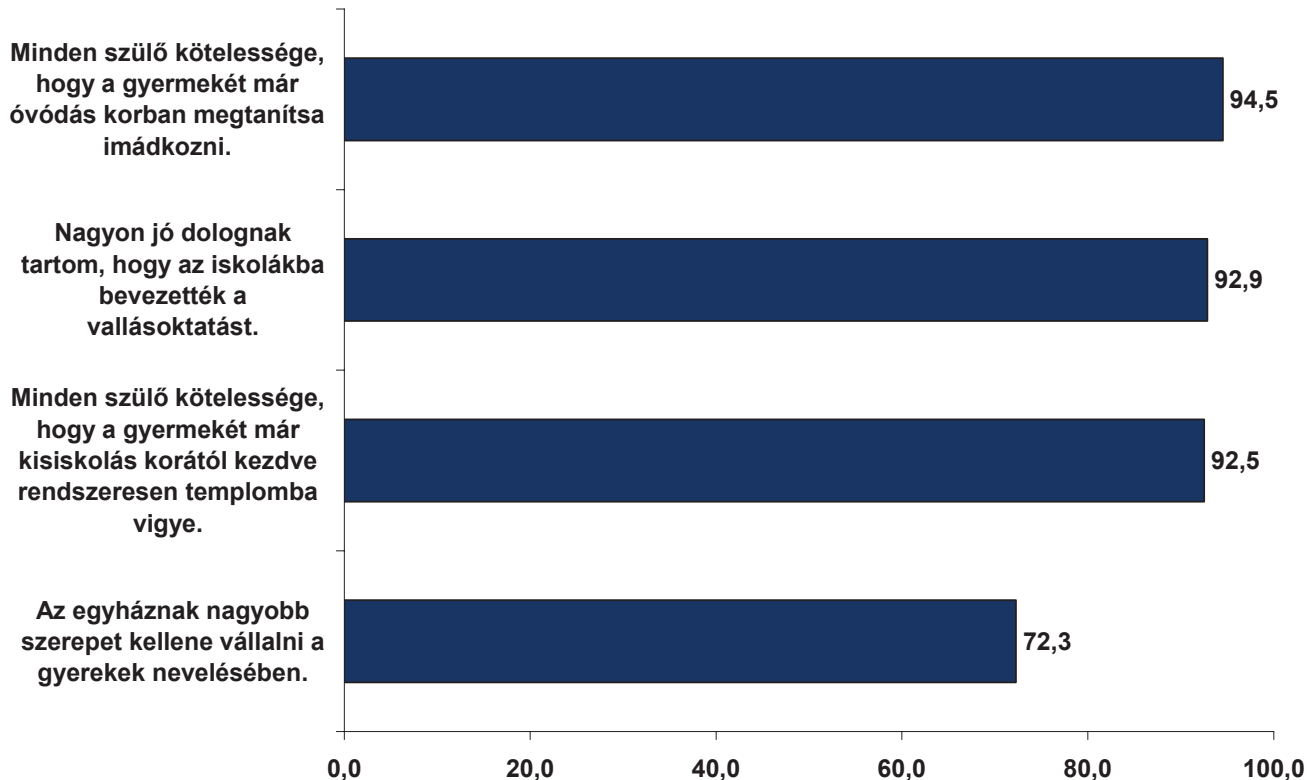
<i>HÉTKÖZNAPO</i>	Alapfok	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
TV-t néz magyar nyelven	95,6	113,0	119,9	57,4
TV-t néz román nyelven	33,8	63,9	113,0	64,2
Internetezik	148,2	98,2	113,5	71,8
Olvas	54,6	84,1	91,7	84,9
Tanul	101,1	137,2	153,5	143,3
<i>HÉTVÉGÉN</i>	Alapfok	Szakiskola	Érettségi	Felsőfok
TV-t néz magyar nyelven	147,1	172,8	164,3	115,6
TV-t néz román nyelven	33,8	51,4	160,6	88,4
Internetezik	189,3	164,7	183,4	126,3
Olvas	76,2	91,1	86,7	100,5
Tanul	123,8	151,5	151,7	136,4

Vallásos nevelés

A vallásos neveléssel kapcsolatos kérdésekre adott válaszok alapján azt mondhatjuk, hogy Hargita megyében erőteljes szerepet kap a gyerekek nevelése során a vallás. A válaszadók több mint 90 százaléka egyetért olyan kijelentésekkel, mint *Minden szülő kötelessége, hogy gyermekét már óvodás kortól megtanítsa imádkozni, vagy kisiskolás kortól rendszeresen templomba vigye.* Hasonlóképpen 92,9%-a nagyon jó dolognak tartja, hogy az iskolákba bevezették a vallásoktatást.

Ugyanakkor azt is láthatjuk, hogy a vallásos nevelést nagymértékben támogatók inkább az alacsonyán iskolázottak, idősebbek, falusi környezetben élők, római katolikusok.

23. Milyen mértékben ért egyet a következő kijelentésekkel? (%) – „nagymértékben egyetért” és „inkább egyetért” válaszok

24. Milyen mértékben ért egyet a következő kijelentésekkel? (szociodemográfiai alapváltozók szerint) (%) – „nagymértékben egyetért” és „inkább egyetért” válaszok

		Minden szülő kötelessége, hogy a gyermekét már óvodás korban megtanítsa imádkozni.	Minden szülő kötelessége, hogy a gyermekét már kisiskolás korától kezdve rendszeresen templomba vigye.	Nagyon jó dolognak tartom, hogy az iskolákba bevezették a vallásoktatást	Az egyháznak nagyobb szerepet kellene vállalni a gyerekek nevelésében.
Nem	Férfi	93,4	91,4	91,4	70,2
	Nő	95,5	93,6	94,4	74,1
Iskolázottság	Alapfok	98,1	97,5	99,4	88,1
	Szakiskola	94,9	93,5	95,8	72,6
	Érettségi	95,0	93,3	90,4	66,1
	Felsőfok	87,8	84,0	88,1	69,5
Kor	18–34 év	93,3	90,1	92,5	65,4
	35–54 év	93,1	92,7	91,7	67,0
	55 év felett	96,6	94,2	94,5	84,2
Településtípus	Város	90,1	86,6	89,8	63,2
	Falu	97,9	97,1	95,4	79,5
Vallás	Római katolikus	96,2	95,1	95,6	72,4
	Protestáns	88,0	82,7	88,9	69,9
	Ortodox	93,6	90,9	85,0	75,7
	Egyéb	88,9	88,9	66,7	66,7
Összesen		94,6	92,6	92,9	72,4

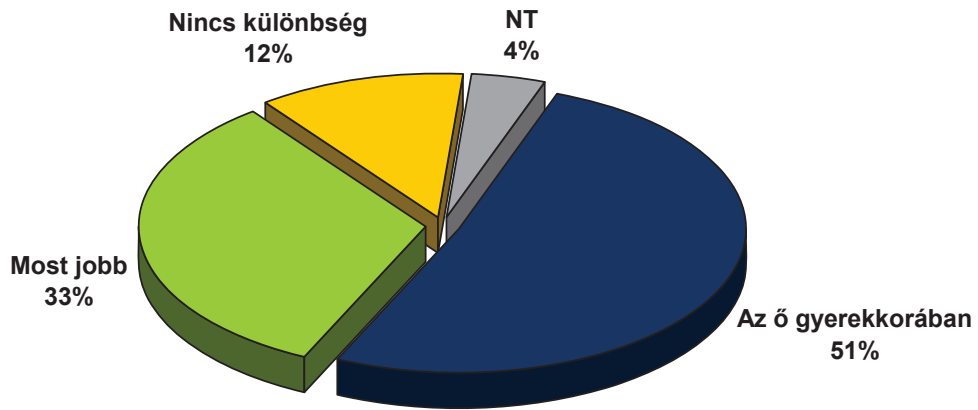
Gyerekkor és ifjúság

Gyerekkorukról kérdezve, a válaszadók 51%-a vallja úgy, hogy az ő gyerekkorukban jobb volt gyerekek lenni Székelyföldön, mint most, és csupán egyharmaduk mondja az ellenkezőjét. Életkor szerint vizsgálva a válaszokat szembetűnő, hogy a 35–45 év közötti korosztály emlékszik vissza a legpozitívabban saját gyerekkorára (60%), emellett a legfiatalabbak azok, akik a legkevésbé érzékelnek különbséget.

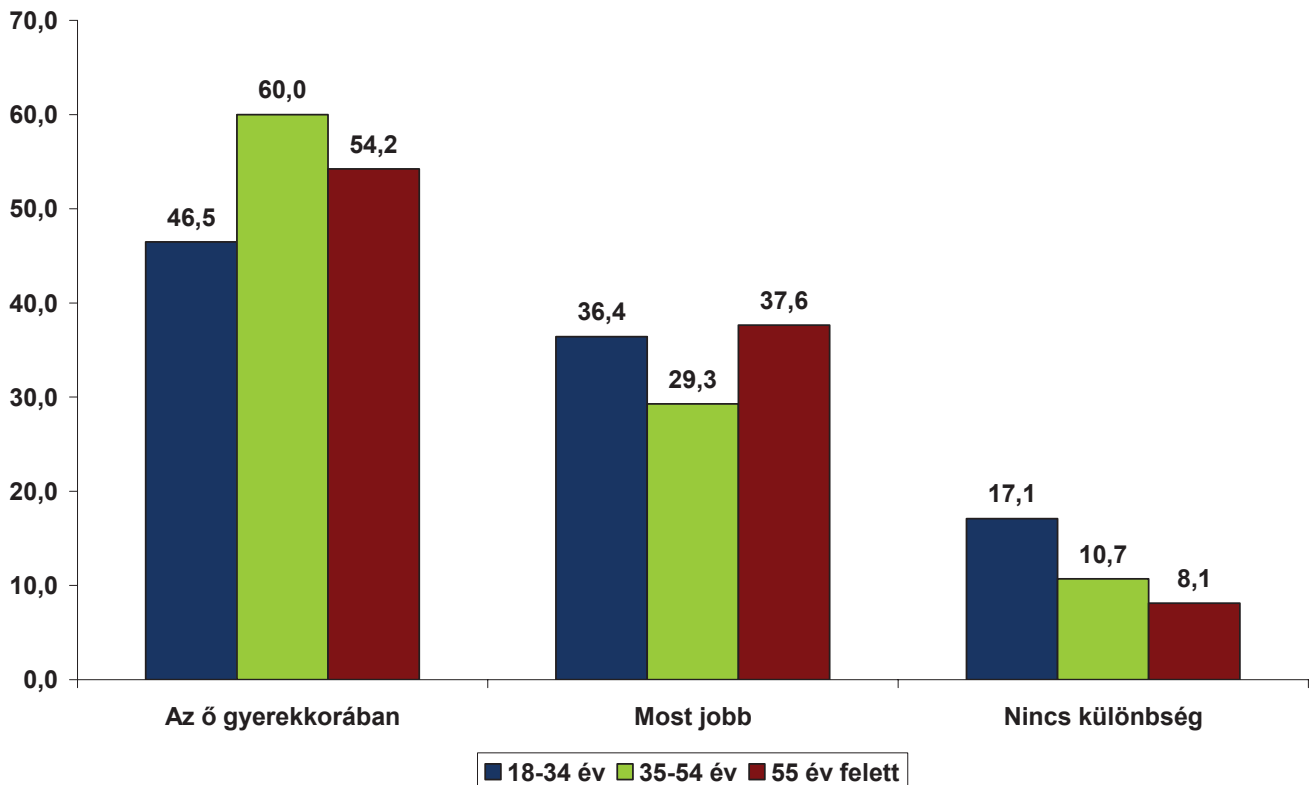
A Hargita megyei fiatalság jövőjéről alkotott elképzeléseket többek között azzal a kérdéssel próbáltuk feltérképezni, hogy a megkérdezett mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen életformát válasszon. A válaszadók 84 százaléka a Székelyföldön maradáást tanácsolná, míg 2%, illetve 11% a Magyarországra, valamint más országba költözést preferálná. Különböző társadalmi csoportok tükrében az elvándorlást leginkább támogatók a városiak (17,9%), a fiatal (18–35 év között) korosztály (20%), és a románok (33,3%).

Egy következő kérdés arra vonatkozott, hogy a megkérdezett mit javasolna egy székelyföldi fiatalnak, milyen foglalkozást válasszon. Az ajánlott foglalkozások listáját a mezőgazdaság, gazdálkodás vezeti (7%), amit a „vállalkozó” (5,6%) és „orvos” (3,9%) követ. Hasonlóan gyakran említett szakmák a tanító, tanár, mérnök, turizmussal kapcsolatos szakember, informatikus. A konkrét foglalkozások megnevezése mellett számos olyan válasz is érkezett, mint „amit jól fizetnek”, „amiből meg lehet élni”, „amit szeret”, „menjen külföldre” vagy „bármit, csak dolgozzon”.

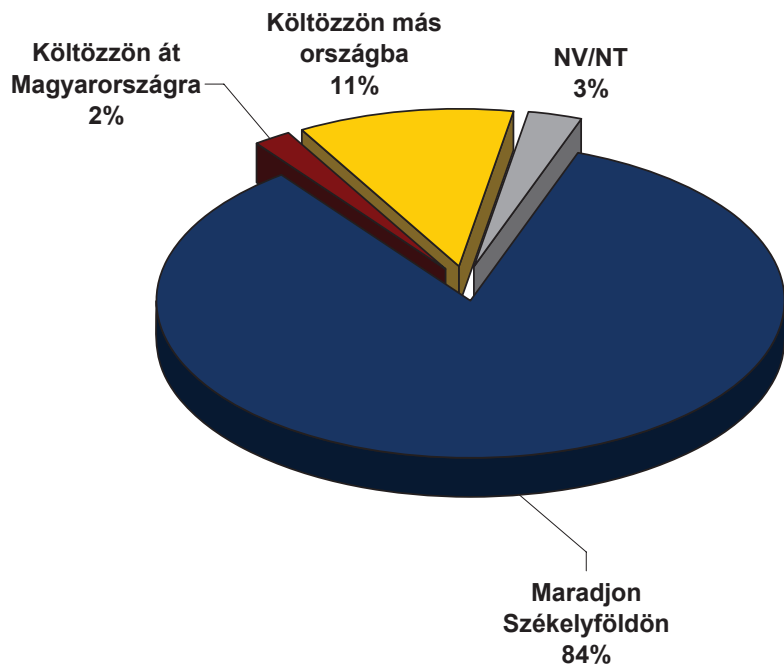
25. Ön szerint mikor volt jobb gyereknek lenni Székelyföldön, az Ön gyerekkorában vagy most?

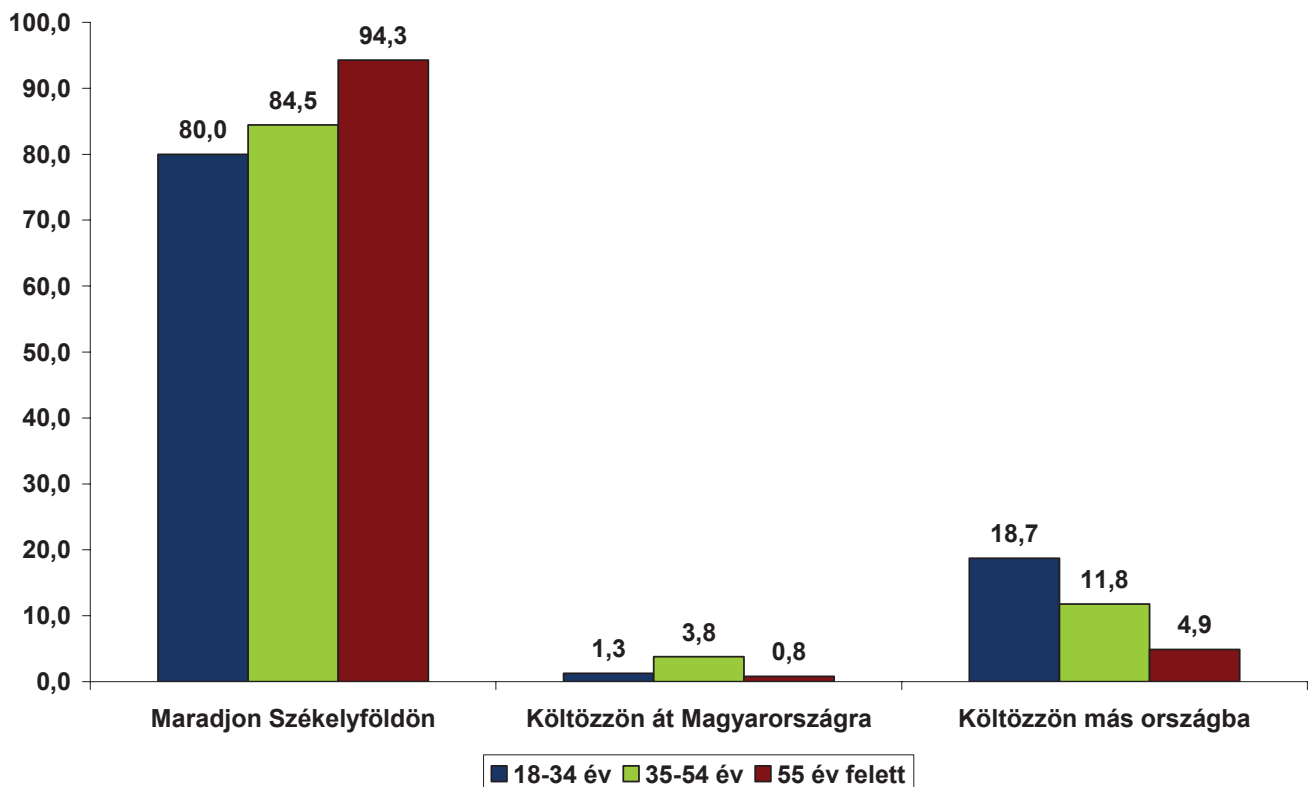
26. Ön szerint mikor volt jobb gyereknek lenni Székelyföldön, az Ön gyerekkorában vagy most? – életkor szerint (%)

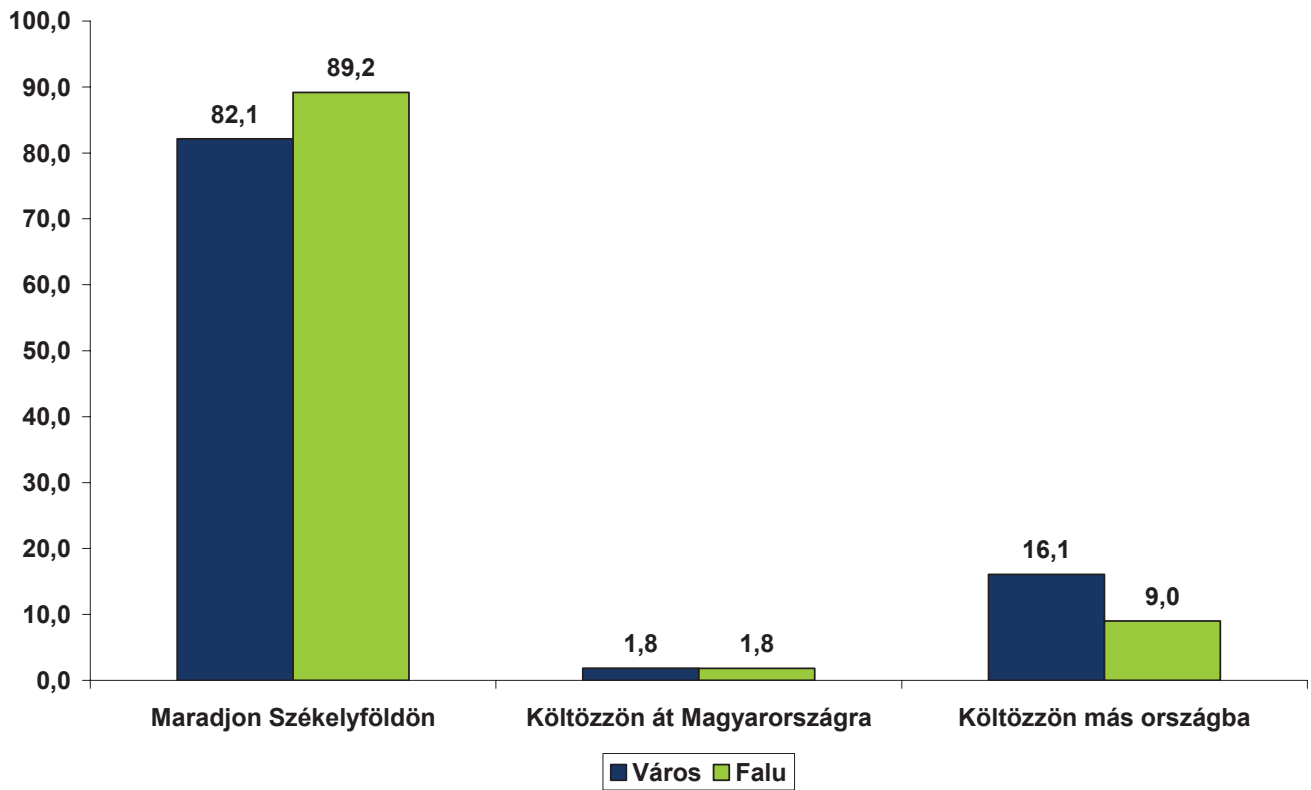
27. Ön mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen életformát válasszon?

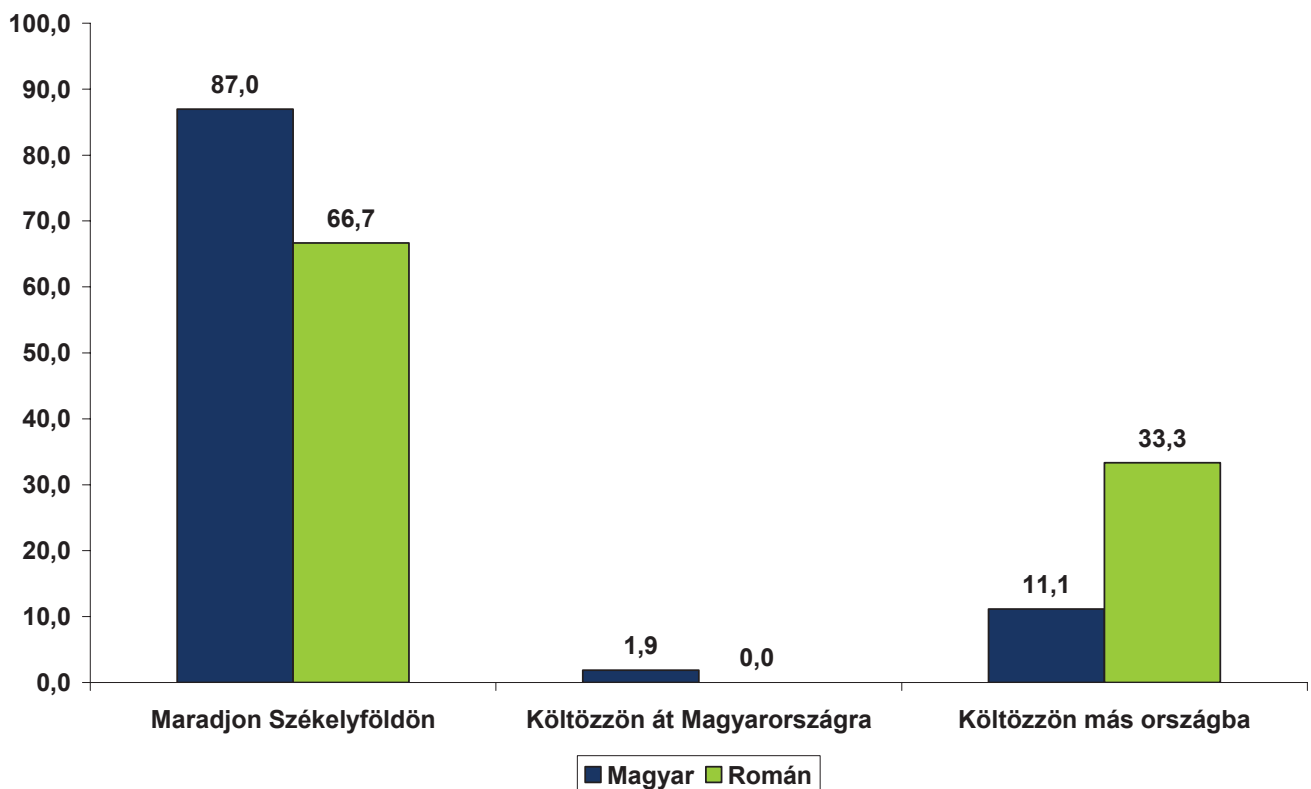
28. Ön mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen életformát válasszon? – életkor szerint (%)

29. Ön mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen életformát válasszon? – településtípus szerint (%)

30. Ön mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen életformát válasszon? – nemzetiség szerint (%)

31. Ön mit tanácsolna egy 18 éves székelyföldi fiatalnak, milyen foglalkozást válasszon?

– nyílt kérdés

Foglalkozás, szakma, terület	%
Mezőgazdaság, gazdálkodás	7,0
Vállalkozó	5,6
Orvos	3,9
Szakmát, mesterséget, szakember legyen	3,7
Tanár, tanító, pedagógus	3,0
Mérnök	2,4
Turizmussal kapcsolatos	2,4
Informatikus	1,9
Politikus	1,7
Kőműves	1,2
Szakt munkát, kétkézi munkát	1,1
Ügyvéd	1,0
Közgazdász	1,0
Asztalos	1,0
Jogász	0,9
Irodai, szellemi munkát	0,8
Erdővel kapcsolatos munkát	0,8
Fizikai munkát	0,8
Értelmiségi szakmát	0,7
Sofőr	0,7
Pap	0,6
Egyéb	11,1

További általános válaszok: amit szeret, amihez kedve van (14,4%), amiből meg tud élni, amit jól fizetnek (8%), amiben jövő van (1,3%), amihez ért, tehetsége van (4,3%), minél jobb, könnyebb munkát (1,6%), bármit, amit kap (1,7%), menjen külföldre (1,2%), tanuljon tovább (4,1%).

Házasság és gyerekvállalás

A kutatás egy másik központi témája a házasságról és gyerekvállalásról alkotott vélemények feltérképezése. Egy férfi és egy nő együttélésének formája kapcsán a válaszadók nagy többsége (84%) a házasságot preferálja, ezen belül 38% vallja azt, hogy előzetes együttélés nélkül kell házasságot kötni. Emellett 8% szerint az élettársi kapcsolat a megfelelő, míg 4% önálló életmódot javasolna.

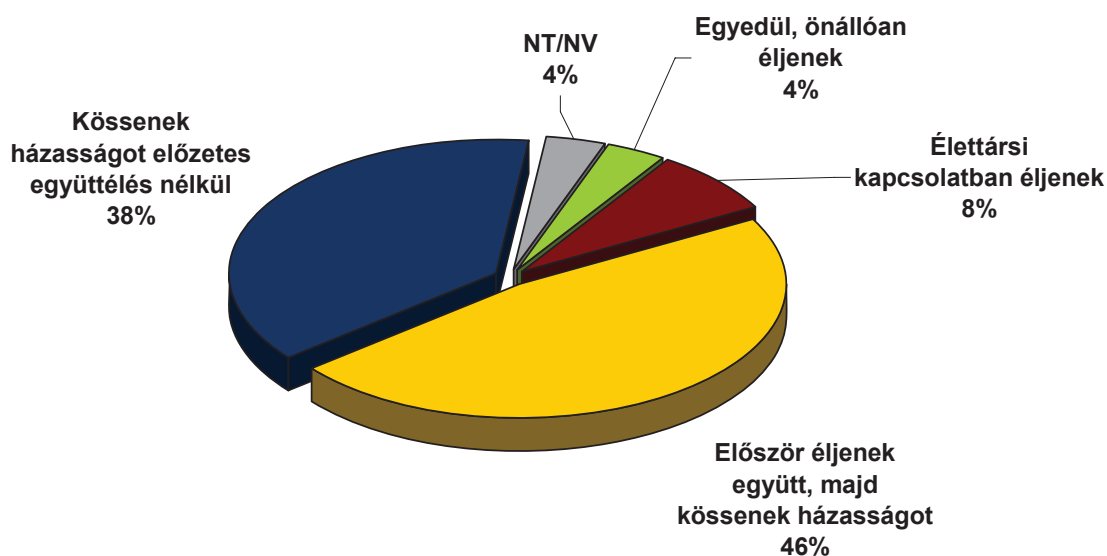
Ezek az arányok természetesen kor, iskolázottság, településtípus és nem szerint is változnak. Az előzetes együttélés nélküli házasságot például az alacsonyan iskolázott, falusi, idősebb korosztályúak támogatják, több mint 50 százalékos arányban.

A házasság és gyerekvállalás ideális időpontjáról alkotott véleményeket kutatva azt láthatjuk, hogy a Hargita megyeiek szerint egy nőnek 24, míg egy férfinak 27 éves korában a legjobb házasságot kötni. Hasonlóképpen, a gyerekvállalás ideális időpontja a nőknél 25, a férfiaknál 27 éves kor.

Ezekben a kérdésekben, hasonlóan a családban található ideális gyerekszámhoz, a legnagyobb különbségeket iskolázottság, életkor és nemzetiség szerint találjuk. A megkérdezettek véleménye szerint egy székelyföldi családban átlagban 2,7 gyerek az ideális. Ez a szám a románok esetében 2,1, a magyaroknál 2,7, illetve a románoknál 4,3.

Arra a kérdésre adott válaszok alapján viszont, hogy a meglévőkkel együtt még hány gyereket szeretne, realisabb képet kapunk a Hargita megyeiek gyerekvállalási hajlandóságáról. Ez esetben az átlag 2,2 gyerek, és a magyarok és románok között sem mutatkoznak jelentős eltérések (2,2, valamint 2,0).

32. Ön mit tanácsolna a fiatal nőknek és férfiaknak, milyen életformát válasszanak?

33. Ön mit tanácsolna a fiatal nőknek és férfiaknak, milyen életformát válasszanak? – fontosabb szociodemográfiai változók szerint (%)

		Egyedül, önállóan éljenek	Élettársi kapcsolatban éljenek	Először éljenek együtt, majd kössenek házasságot	Kössenek házasságot előzetes együttélés nélkül
Iskolázottság	Alapfok	3,2	5,1	32,9	58,9
	Szakiskola	3,0	12,4	45,5	39,1
	Érettségi	3,9	6,7	53,6	35,8
	Felsőfok	5,6	6,9	61,8	25,7
Kor	18–34 év	5,8	6,8	60,8	26,6
	35–54 év	3,3	10,9	52,2	33,6
	55 év felett	2,1	6,4	34,6	56,9
Településtípus	Város	3,8	8,6	61,0	26,6
	Falu	3,9	7,3	39,7	49,1
Nem	Férfi	5,4	9,1	49,1	36,4
	Nő	2,3	6,8	49,3	41,6
Összes		3,8	7,9	49,2	39,0

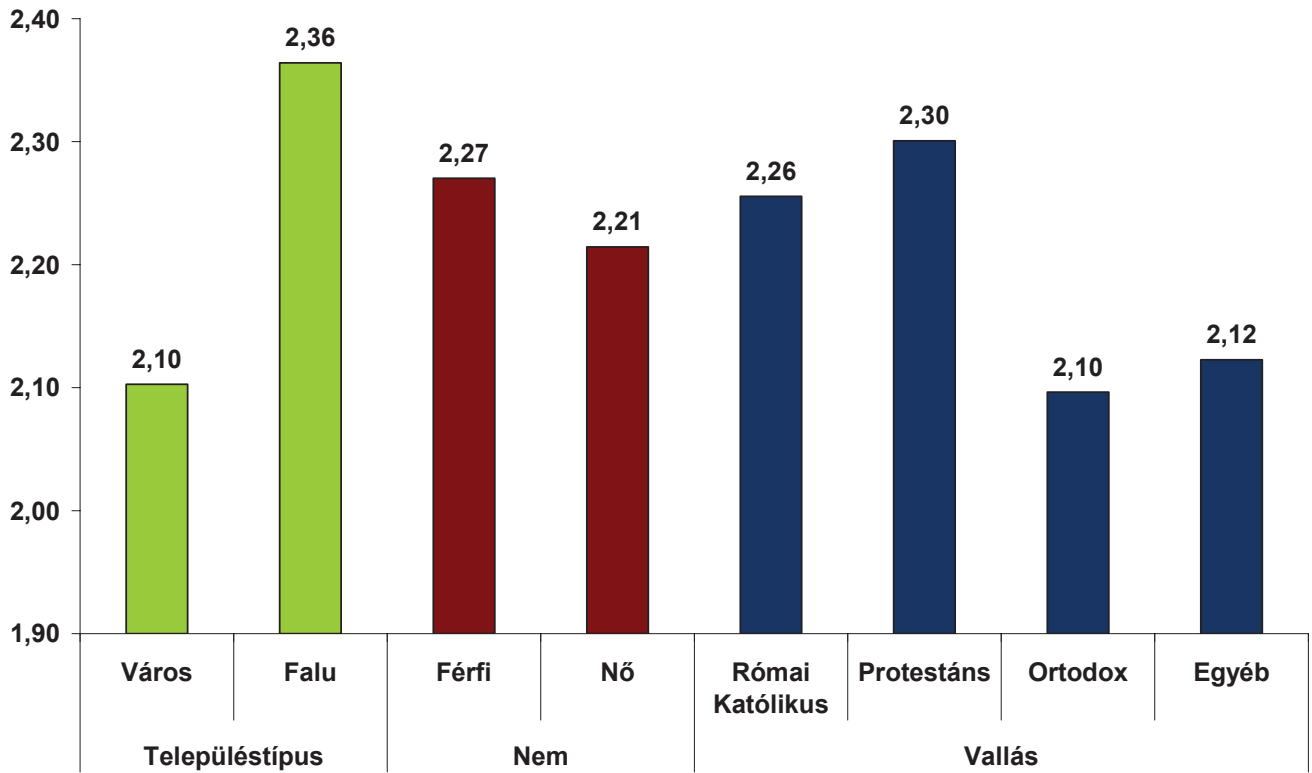
34. A házasságkötés ideális időpontja nők és férfiak esetében – fontosabb szociodemográfiai változók szerint

		Véleménye szerint manapság hány éves korban legjobb házasságot kötni egy nőnek?	Véleménye szerint manapság hány éves korban legjobb házasságot kötni egy férfinak?
Nem	Férfi	23,7	26,9
	Nő	24,2	27,3
Nemzetiség	Magyar	23,9	26,9
	Román	24,8	28,4
	Roma (cigány)	19,4	21,5
	Egyéb	25,8	30,7
Vallás	Római katolikus	23,8	26,8
	Protestáns	24,3	27,4
	Ortodox	24,7	28,3
	Egyéb	25,2	28,0
Iskolázottság	Alapfok	22,4	25,3
	Szakiskola	23,3	26,2
	Érettségi	24,6	27,8
	Felsőfok	25,3	28,5
Településtípus	Város	24,7	27,8
	Falu	23,4	26,5
Kor	18–34 év	25,0	28,0
	35–54 év	24,1	26,9
	55 év felett	22,9	26,3
Összesen		24,0	27,1

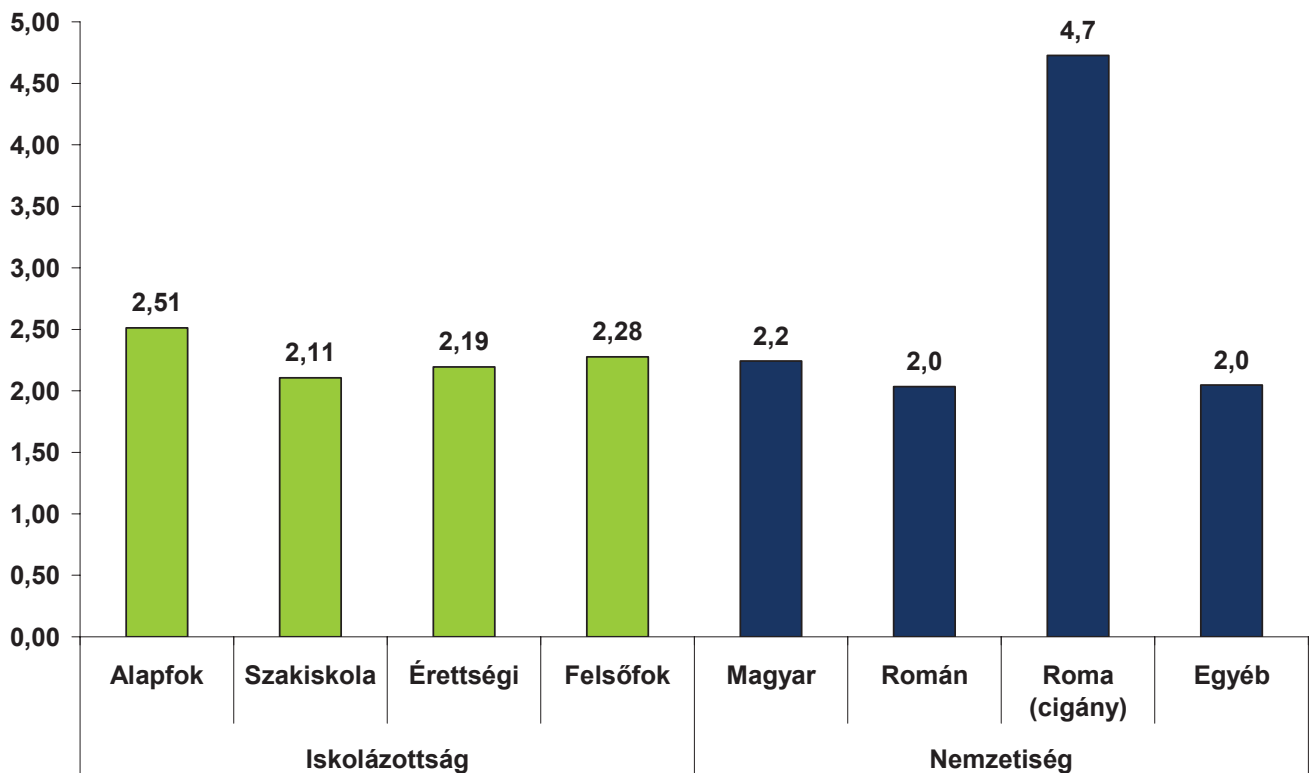
35. A gyerekvállalás ideális időpontja nők és férfiak esetében, ideális gyerekszám egy székelyföldi családban – fontosabb szociodemográfiai változók szerint

		Véleménye szerint manapság hány éves korban legjobb, hogy megszülessen az első gyereke egy nőnek?	Véleménye szerint manapság hány éves korban legjobb, hogy megszülessen az első gyereke egy férfinak?	Ön szerint átlagosan hány gyerek ideális ma egy székelyföldi családban?
Nem	Férfi	24,8	27,3	2,7
	Nő	25,3	28,1	2,6
Nemzetiség	Magyar	24,8	27,8	2,7
	Román	26,4	27,5	2,1
	Roma (cigány)	20,4	23,7	4,3
	Egyéb	27,2	29,0	2,6
Vallás	Római katolikus	24,7	27,6	2,7
	Protestáns	25,3	28,4	2,7
	Ortodox	26,3	27,3	2,1
	Egyéb	26,9	28,3	2,3
Iskolázottság	Alapfok	23,5	26,2	2,9
	Szakiskola	24,4	27,1	2,7
	Érettségi	25,6	28,3	2,5
	Felsőfok	26,1	28,9	2,7
Településtípus	Város	25,8	28,4	2,5
	Falu	24,4	27,2	2,8
Kor	18–34 év	26,1	28,8	2,6
	35–54 év	25,1	27,5	2,6
	55 év felett	23,9	26,9	2,8
Összesen		25,0	27,7	2,7

36. Ön a meglévőkkel együtt hány gyereket szeretne? – településtípus, nem és vallás szerint

37. Ön a meglévőkkel együtt hány gyereket szeretne? – iskolázottság és nemzetiség szerint

Megyei tanács tevékenysége

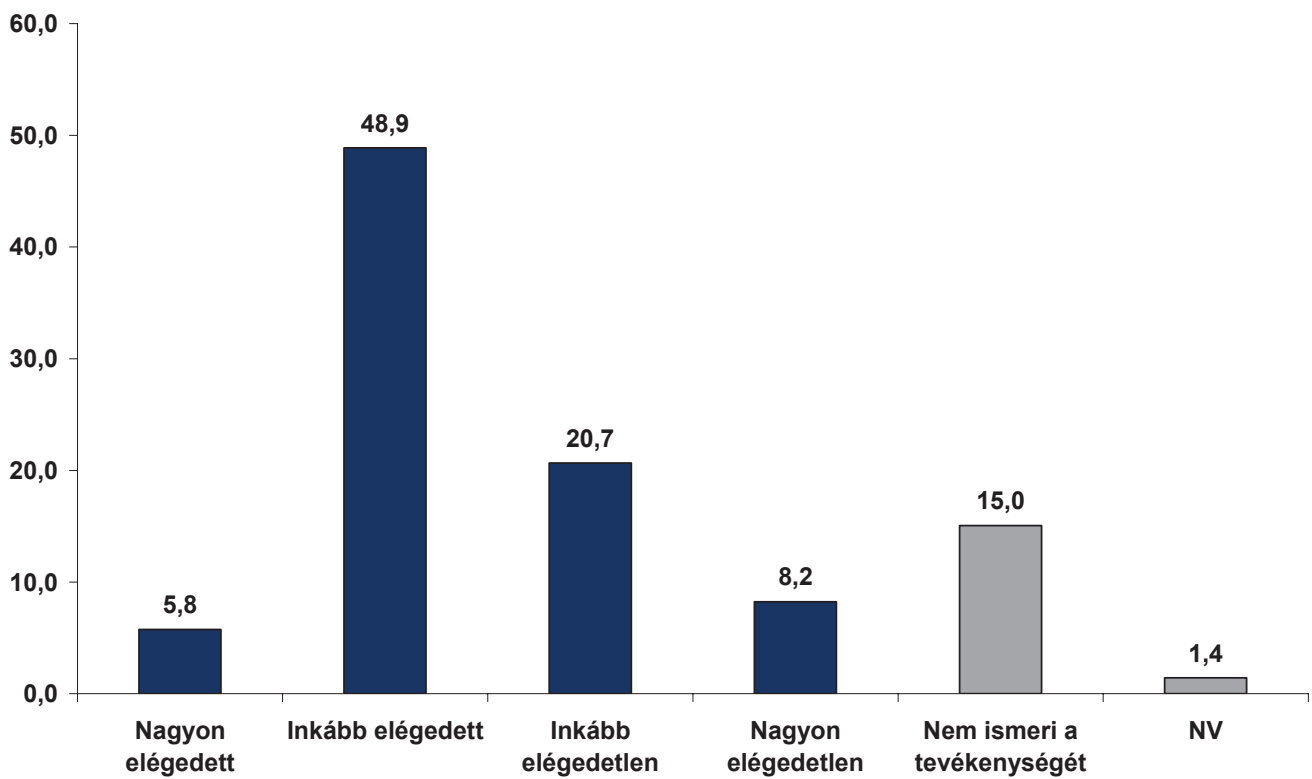
A Hargita Megyei Tanács tevékenységével kapcsolatban a válaszadók 15 százaléka nyilatkozik úgy, hogy nem ismeri azt, a többség viszont elégedett (48,9%) vagy nagyon elégedett (5,8%). Az elégedettség és a Megyei Tanács tevékenységének ismertsége egyértelműen a magyar válaszadók körében a magasabb. A Hargita megyei kistérségek összehasonlításában azt láthatjuk, hogy egyrészt Gyergyószéken ismerik a legkevésbé a Megyei Tanács tevékenységét, és az azzal való elégedettség is itt a legalacsonyabb (47,5%).

A Hargita Megyei Tanács konkrét tevékenységével kapcsolatban azt mondhatjuk el, hogy az általa kezdeményezett programok közül a legismertebbek a helyi, székely termékek és termelők támogatása, kulturális rendezvények szervezése, játszóterek felújítása, székelykapuk felújítása. Ezzel szemben a legkevésbé ismert programok a családprogram és a szórványprogram, amelyekről a válaszadók több mint kétharmada nem hallott.

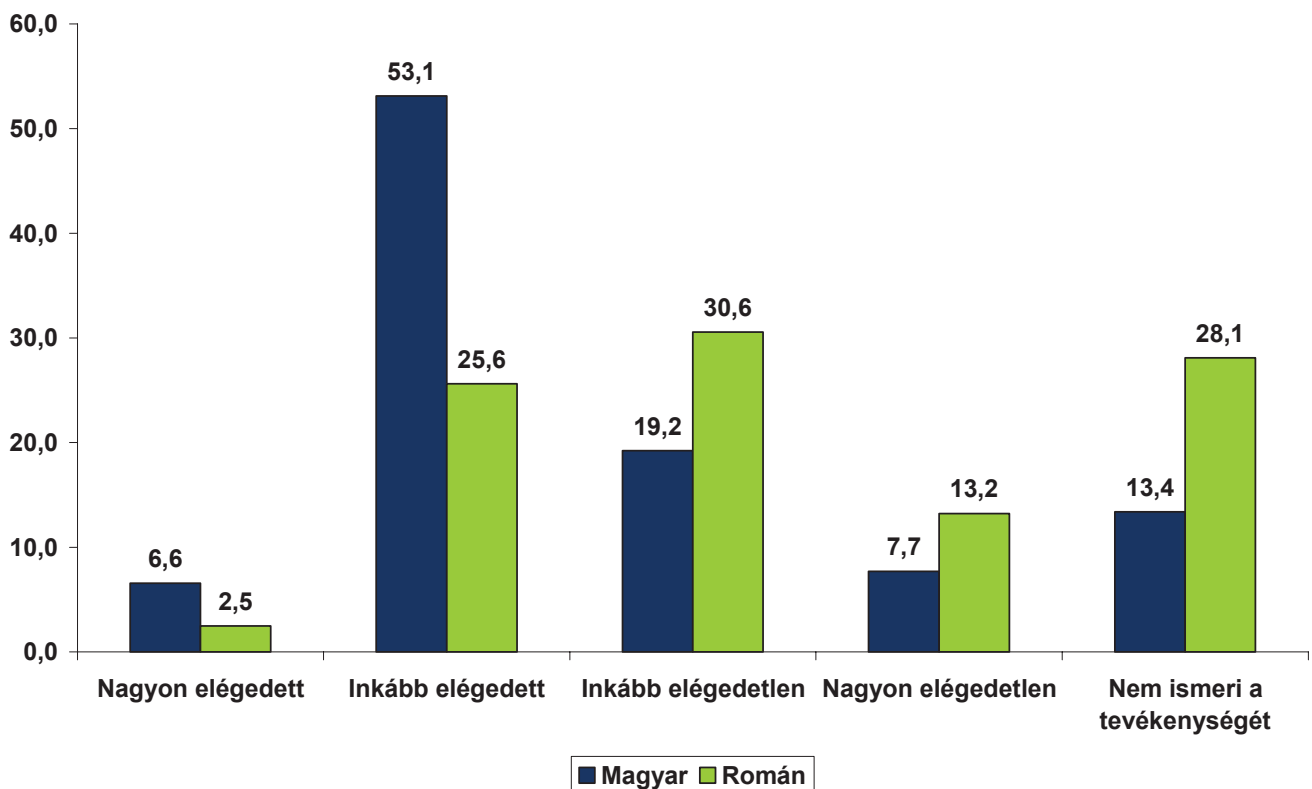
Azok körében, akik ismerik a szóban forgó programokat, a helyi termékek támogatása, a székelykapuk felújítása, kulturális rendezvények szervezése bizonyulnak a legsikeresebbeknek. A válaszadók kevésbé tartják sikeresnek a katasztrófavédelmet, a beruházási programokat, a sporttámogatást vagy a turisztikai népszerűsítést.

Nyílt kérdés segítségével arra is rákérdeztünk, hogy mi az, amit elvárnak a Megyei Tanácstól a gyerekek nevelését támogatandó. A legtöbben (15,6%) több támogatást, pénzt, segílyt szeretnének, emellett többen a tanügyi intézmények felújítását, felszerelését (5,8%), vagy általánosságban komolyabb hozzáállást, nagyobb odafigyelést (5,1%) várnak el.

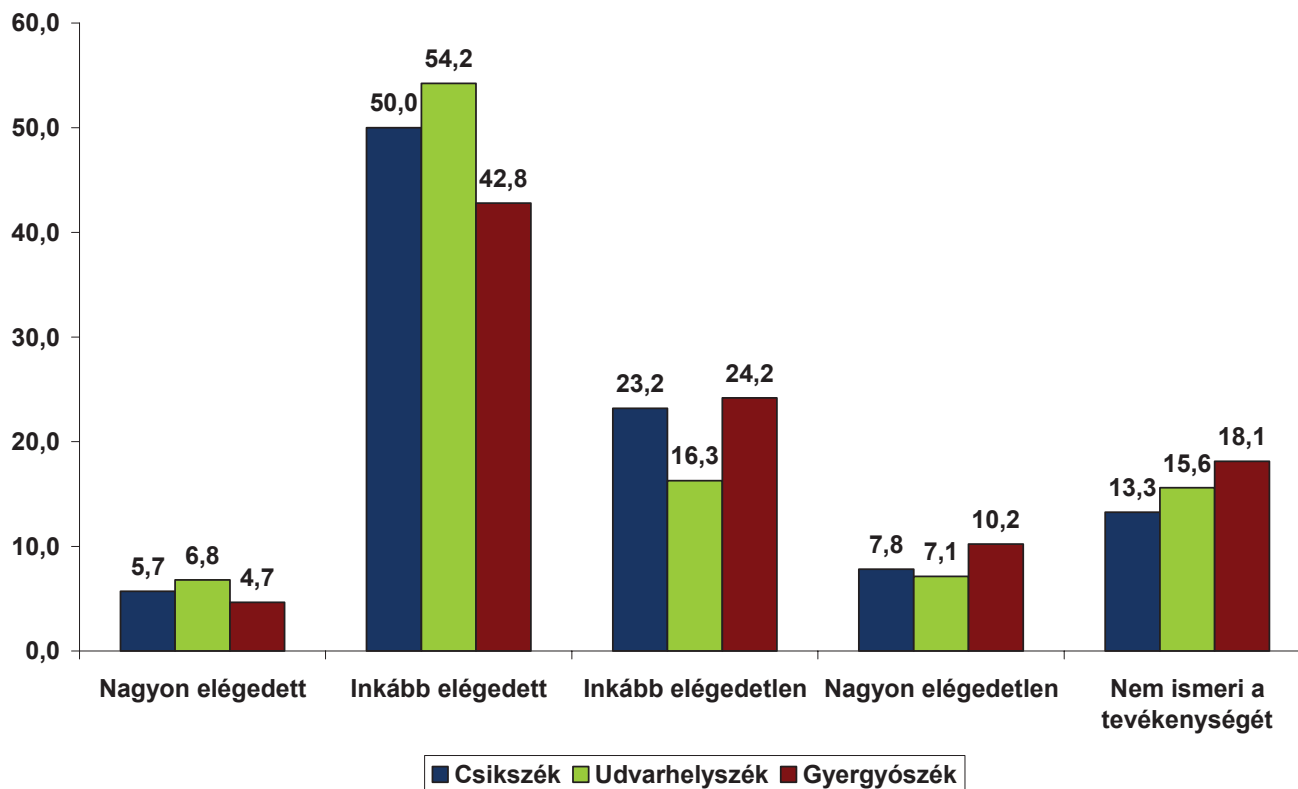
38. Ön milyen mértékben elégedett a Hargita Megyei Tanács tevékenységével? (%)

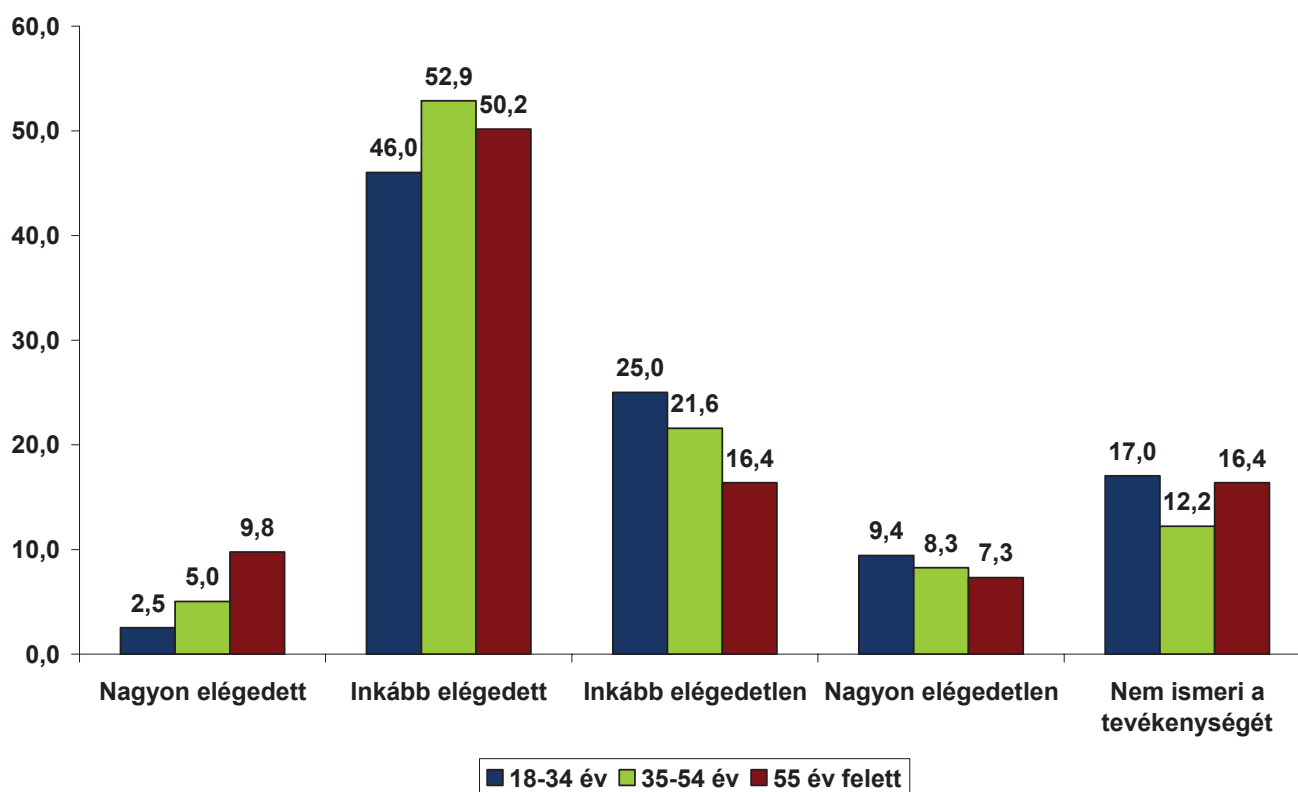
39. Ön milyen mértékben elégedett a Hargita Megyei Tanács tevékenységével? (%) – nemzetiség szerint

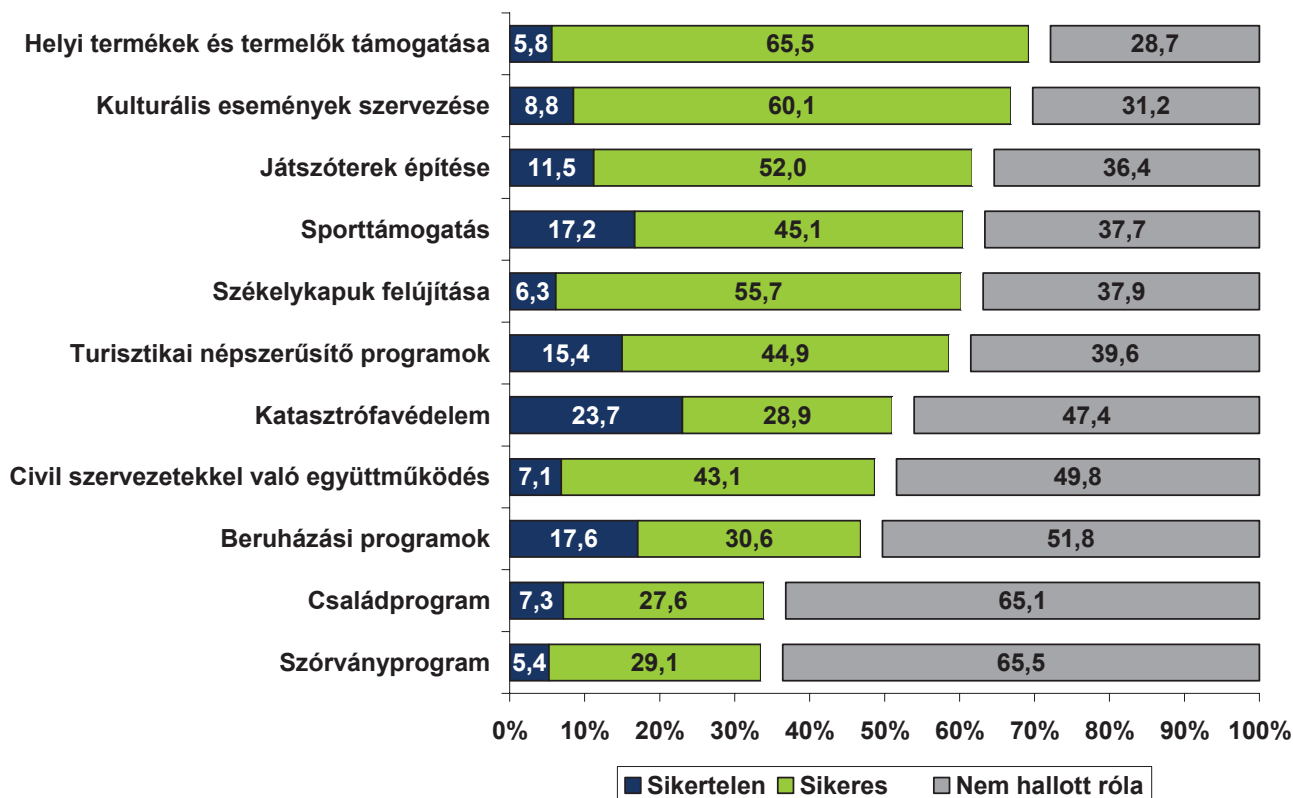
**40. Ön milyen mértékben elégedett a Hargita Megyei Tanács tevékenységével? (%) –
kisrégiók szerint**

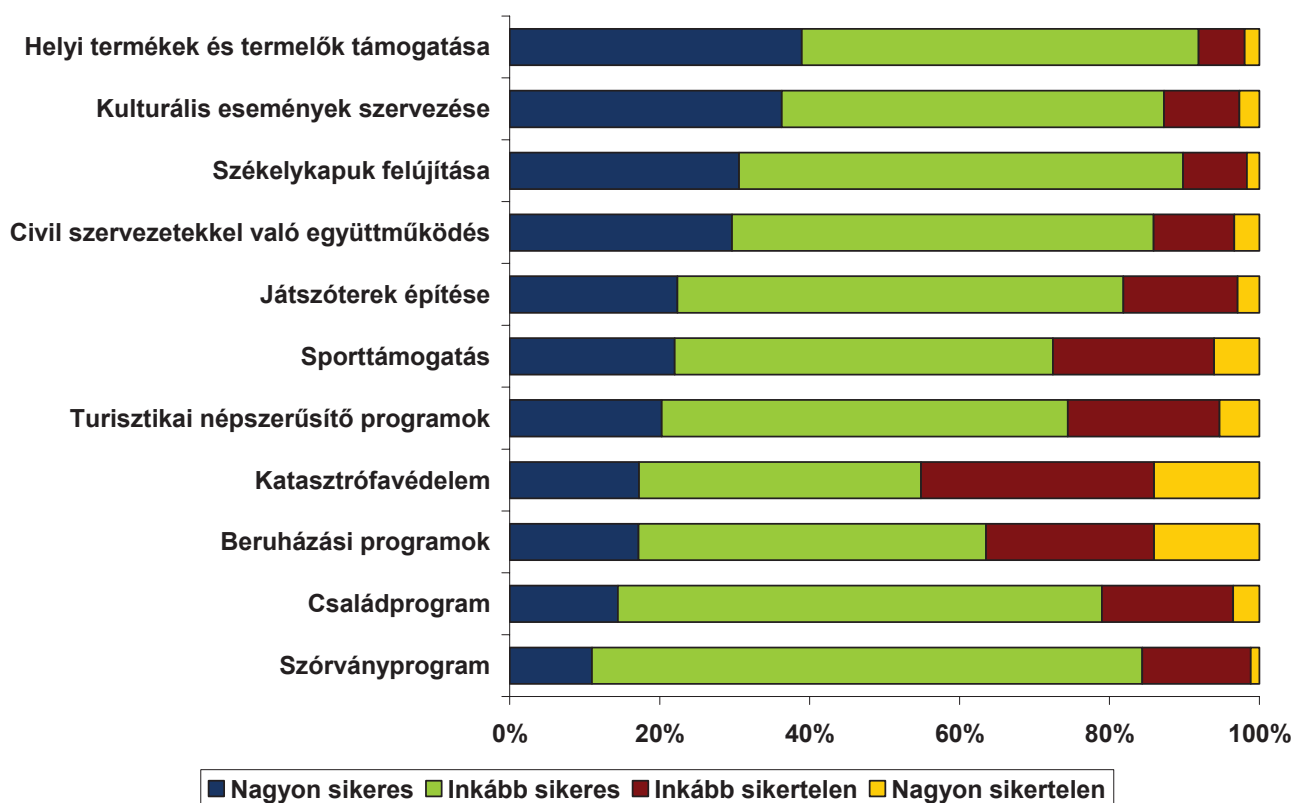
**41. Ön milyen mértékben elégedett a Hargita Megyei Tanács tevékenységével? (%) –
életkor szerint**

42. Milyen mértékben ítéli sikeresnek a Hargita Megyei Tanács alábbi kezdeményezéseit? – programok ismertsége

43. Milyen mértékben ítéli sikeresnek a Hargita Megyei Tanács alábbi kezdeményezéseit? – azok körében, akik hallottak róla

**44. Önök mit várnak el a Hargita Megyei Tanácstól a gyerekek nevelését támogatandó?
– nyílt kérdés**

Elvárás	%
Anyagi támogatás, adjanak több pénzt, segélyek növelése	15,6
Óvodák, iskolák felújítása, felszerelése, támogatása	5,8
Nagyobb odafigyelés, komolyabb hozzáállás	5,1
Munkahelyek teremtése, biztosítása, jobb életszínvonal	4,3
Gyerekpénz növelése	3,4
Oktatás jobb szervezése, bővítése, működésének és minőségének javítása	3,2
Anyanyelven való tanulás biztosítása	3,0
Játszóterek, játszóházak létrehozása, felújítása	3,0
Tanulók, egyetemisták, gyerekek támogatása	2,9
Szabadidős tevékenységek, programok szervezése	2,7
Iskolák, óvodák létesítése	2,5
Több, hosszabb gyereknevelési támogatás biztosítása	2,3
Fiataloknak több lehetőség teremtése, jövő biztosítása	2,3
Családok segítése	2,0
Kirándulások, nevelési célú rendezvények szervezése, támogatása	1,7
Iskolások támogatása tanfelszereléssel, élelemmel	1,5
Bölcsődék létrehozása	1,4
Ösztöndíjak	1,4
Szigor az iskolában	1,3
Kulturális, művelődési programok szervezése	1,3
Képzett, kompetens tanárok, színvonalasabb oktatás	1,2
Táborok szervezése	1,1
Gyerekek erkölcsi nevelése, életre tanítás	1,1
Idegen nyelv és más készségek tanítása	1,0

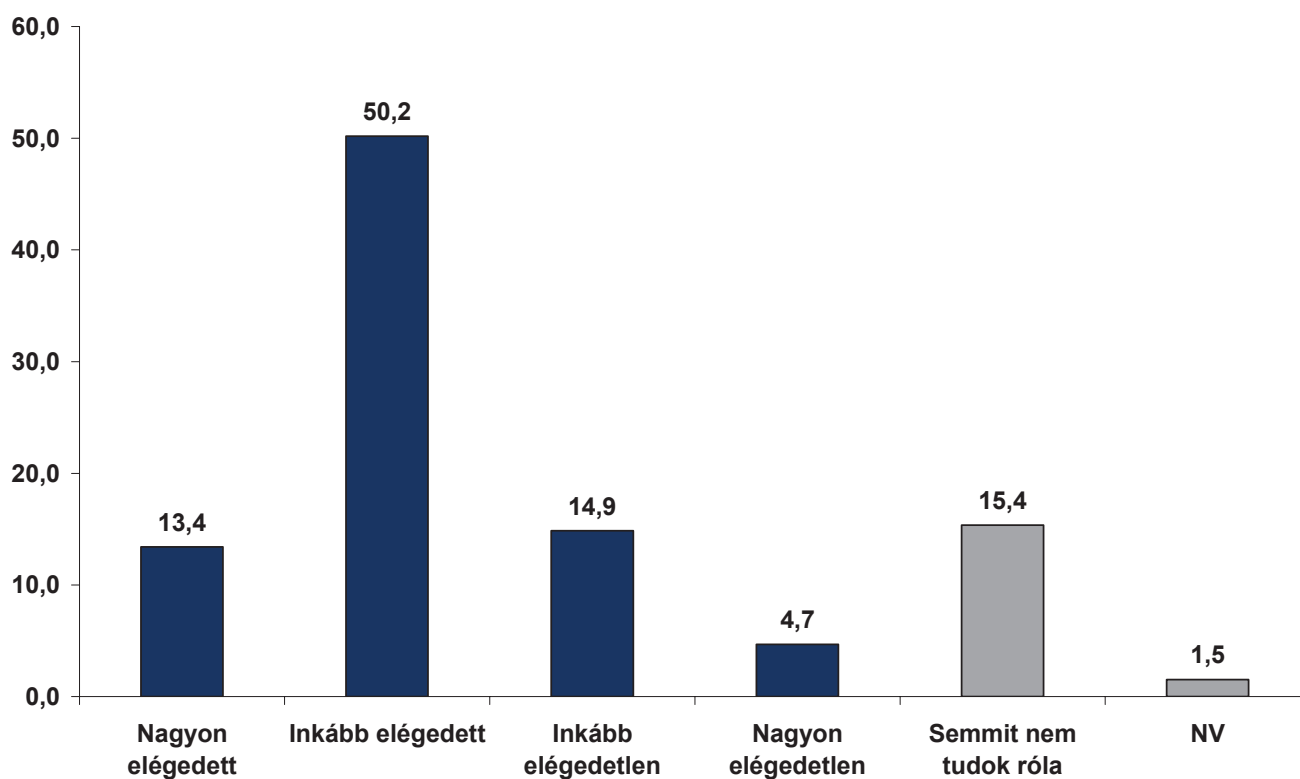
Kevesebb említéssel: hátrányos helyzetű gyerekek anyagi támogatása (0,9%), tehetséges gyerekek felkarolása (0,8%), továbbtanulás finanszírozása (0,7%), családi programok szervezése (0,5%), díjazás (0,5%), felsőoktatás támogatása (0,5%), képzések szervezése (0,3%), egyéb (6,8%), elégedett a megyei tanács tevékenységével (1,8%).

A megyei tanács elnökének és az RMDSZ megítélése

A megkérdezettek 15,4 százaléka nyilatkozta azt, hogy nem hallott Borboly Csaba tevékenységéről, eközben 50% inkább elégedett, 13,4% nagyon elégedett a tevékenységével. Különböző társadalmi csoportok összehasonlításában Borboly Csaba tevékenységének ismertsége és az azzal való elégedettség a megyei tanács esetében is tapasztalt eredményekhez hasonló.

Az RMDSZ kormányzati tevékenysége kapcsán a válaszadók 49 százaléka elégedettségének, 43 százaléka pedig elégedetlenségének adott hangot, a fennmaradó 8–9 százalék nem nyilatkozott ebben a kérdésben.

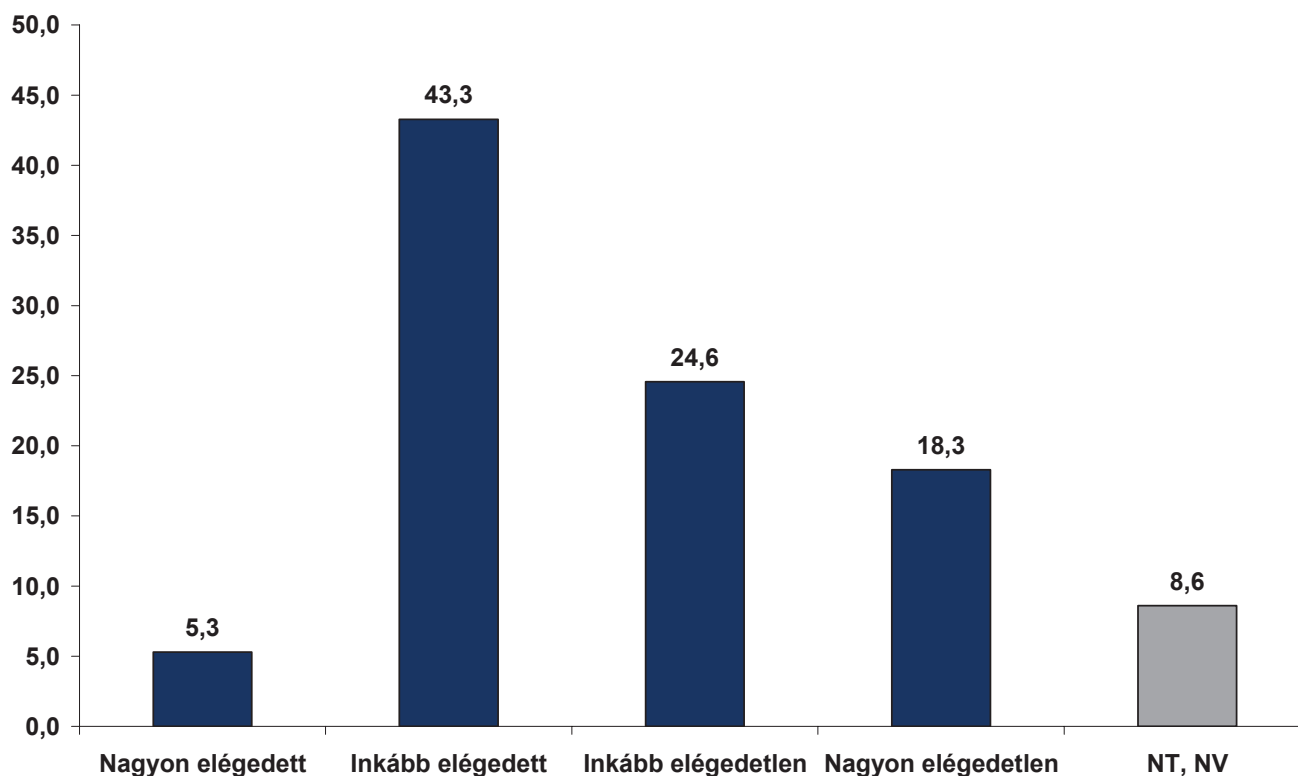
45. Milyen mértékben elégedett Ön a megyei tanács jelenlegi elnökének, Borboly Csabának a tevékenységével? (%)

46. Milyen mértékben elégedett Ön a Megyei Tanács jelenlegi elnökének, Borboly Csabának a tevékenységével? (%) – fontosabb szociodemográfiai változók szerint

		Elégedett	Nem elégedett	Semmit nem tud róla
Iskolázottság	Alapfok	65,0	20,6	14,4
	Szakiskola	69,4	16,2	14,4
	Érettségi	61,5	20,4	18,0
	Felsőfok	63,3	23,0	13,7
Kor	18–34 év	61,6	19,0	19,4
	35–54 év	66,8	21,0	12,2
	55 év felett	64,9	19,6	15,5
Településtípus	Város	61,9	20,1	18,0
	Falu	66,7	19,7	13,6
Kisrégió	Csíkszék	64,9	22,9	12,2
	Udvarhelyszék	70,4	13,6	16,0
	Gyergyószék	56,6	23,0	20,4
Nemzetiség	Magyar	70,2	17,6	12,2
	Román	28,5	35,0	36,6
Összesen		64,1	20,1	15,8

47. Milyen mértékben elégedett Ön az RMDSZ kormányzati tevékenységével? (%)

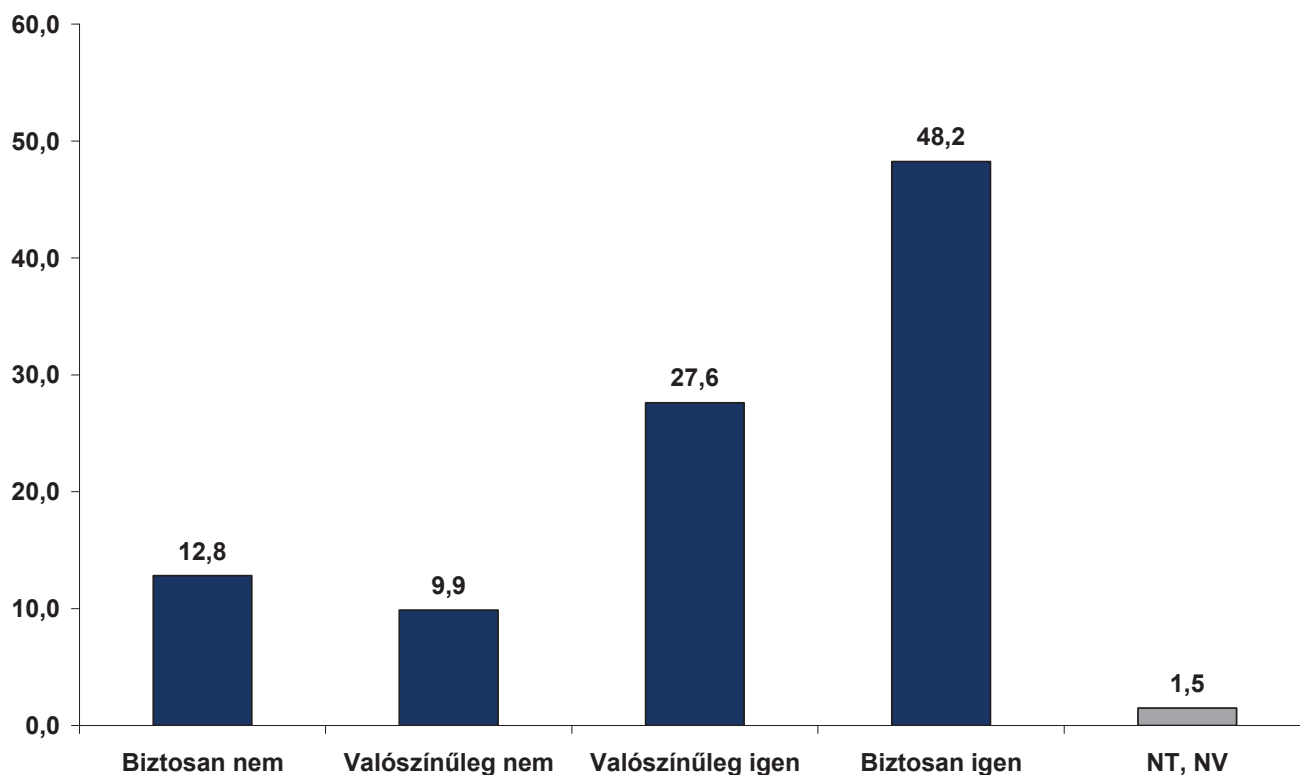
Választói preferenciák

Helyhatósági választások. Megyei Tanács

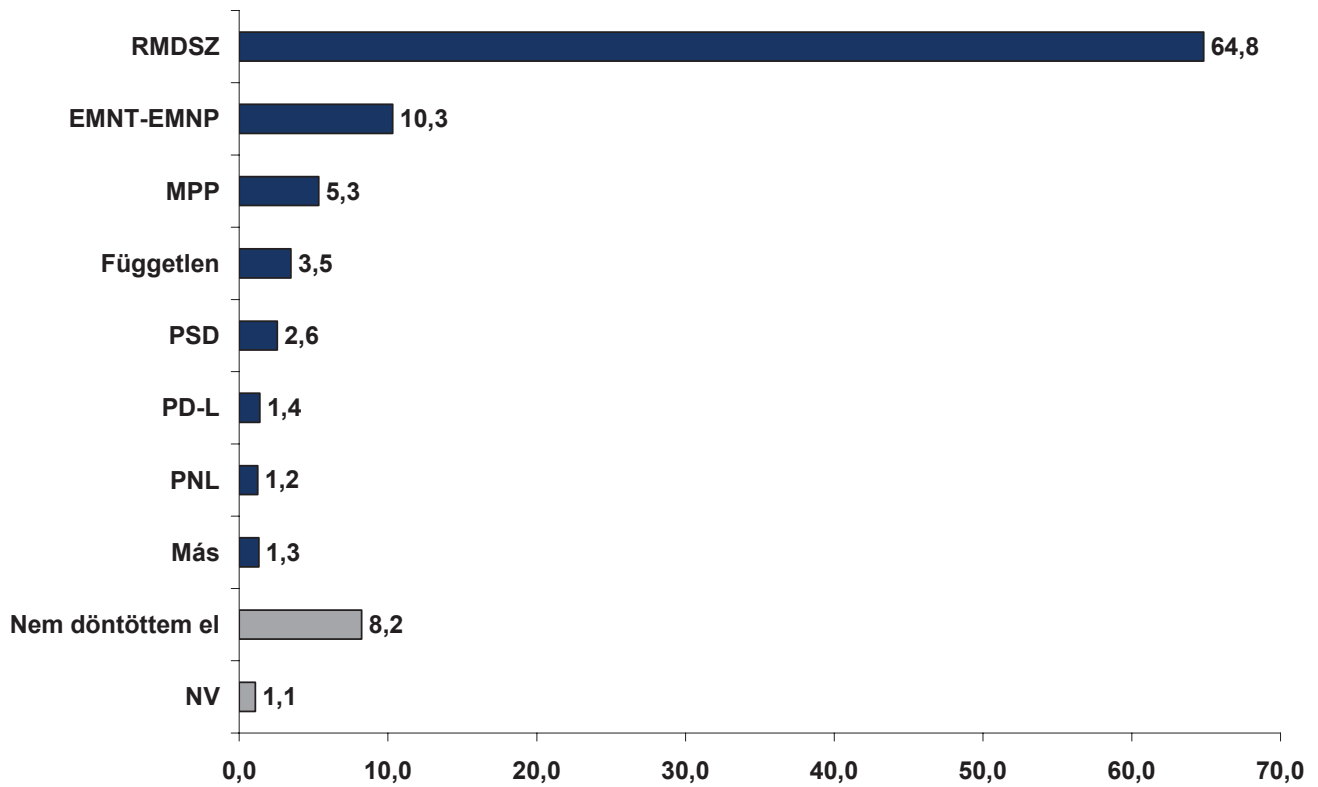
Ha jövő vasárnap helyhatósági választásokat tartanának, a Hargita megyei választók 48,2 százaléka menne el biztosan szavazni. Ezen biztos szavazók közül a megyei tanács esetében 64,8% szavazna az RMDSZ-re, 10,3% az EMNP-re, 5,3% az MPP-re. A román pártok közül a PSD (2,6%) kapná a legtöbb szavazatot.

Nemzetiségi bontásban azt látjuk, hogy a magyarok 72,3 százaléka szavazna az RMDSZ-re. A Hargita megyei kistérségek tekintetében Udvarhelyszéken a legnagyobb az RMDSZ-re potenciálisan szavazók aránya (71,8%), emellett hasonlóan magas a párt támogatottsága falun és az alacsonyan iskolázottak körében.

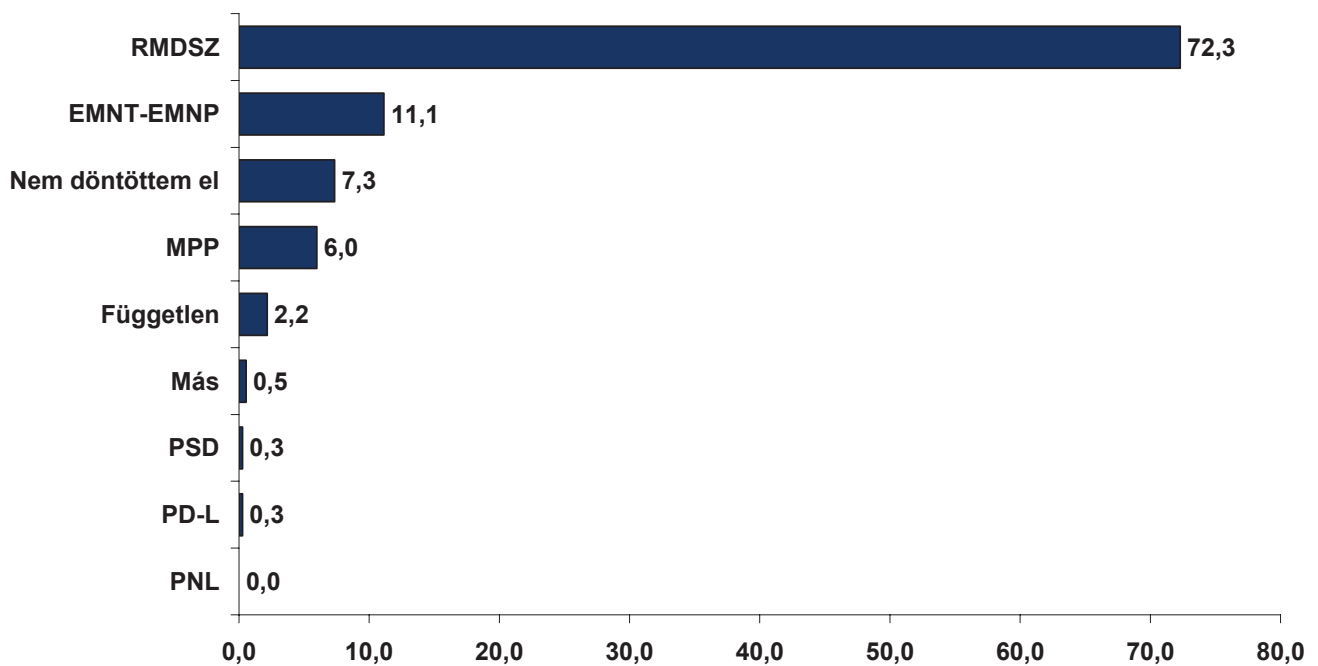
48. Ha jövő vasárnap helyhatósági választásokat tartanának, Ön elmenne-e szavazni? (%)

49. A megyei tanács esetében melyik párt jelöltjére szavazna? – Biztos szavazók

50. A megyei tanács esetében melyik párt jelöltjére szavazna? – Biztos szavazók, magyarok

51.A megyei tanács esetében melyik párt jelöltjére szavazna? – Biztos szavazók, fontosabb szociodemográfiai változók szerint

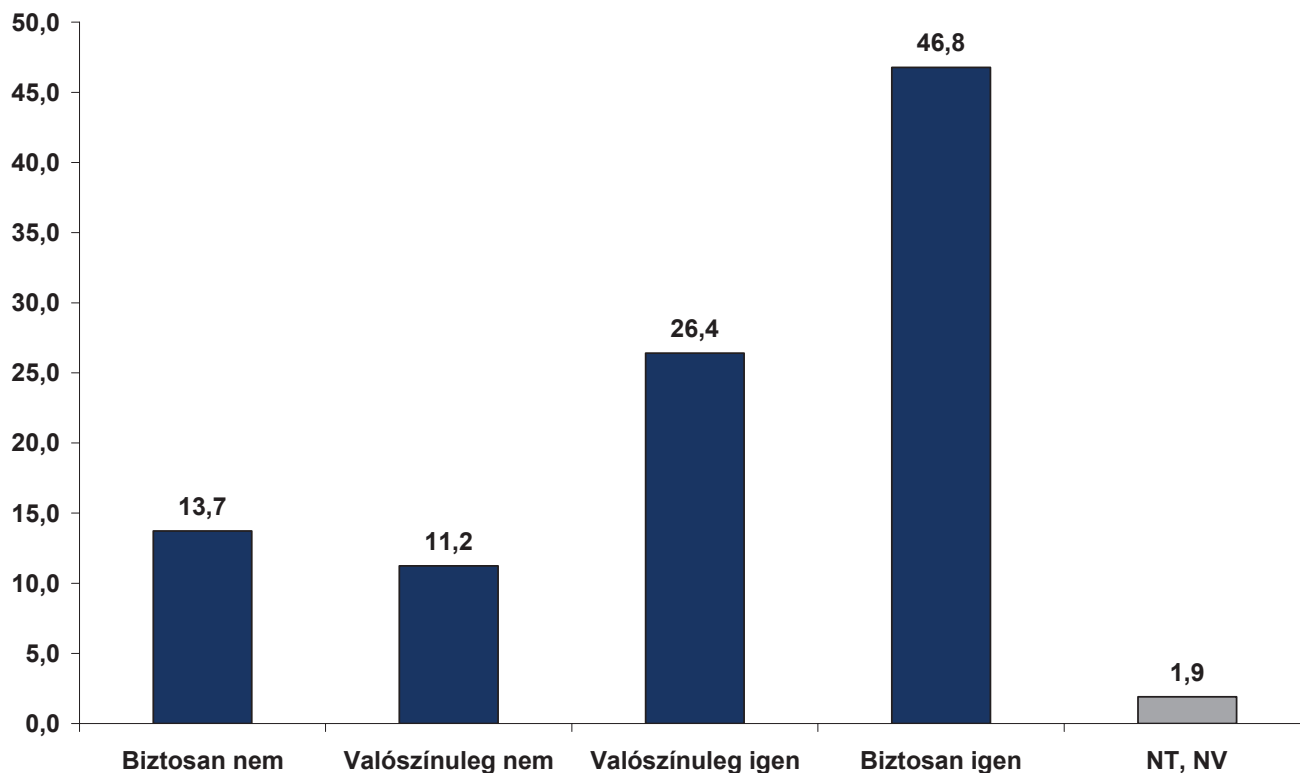
		RMDSZ	EMNT-EMNP	MPP	Román pártok	Független	Nem döntöttem el
Kisrégió	Csíkszék	62,7	12,7	3,6	7,8	2,4	10,8
	Udvarhelyszék	71,8	11,4	6,0	0,7	2,7	7,4
	Gyergyószék	62,2	5,1	7,1	13,3	6,1	6,1
Iskolázottság	Alapfok	70,1	9,1	7,8	0,0	1,3	11,7
	Szakiskola	71,2	8,5	6,8	5,1	2,5	5,9
	Érettségi	67,1	8,7	4,7	8,1	4,0	7,4
	Felsőfok	48,6	18,6	2,9	12,9	5,7	11,4
Kor	18–34 év	65,5	10,9	5,9	5,0	3,4	9,2
	35–54 év	68,0	9,8	4,9	4,1	6,6	6,6
	55 év felett	64,9	10,5	5,3	9,4	1,2	8,8
Településtípus	Város	53,8	14,0	4,1	15,2	4,1	8,8
	Falu	73,9	7,8	6,1	0,8	3,3	8,2
Összesen		65,6	10,3	5,3	6,7	3,6	8,4

Államelnök-választás

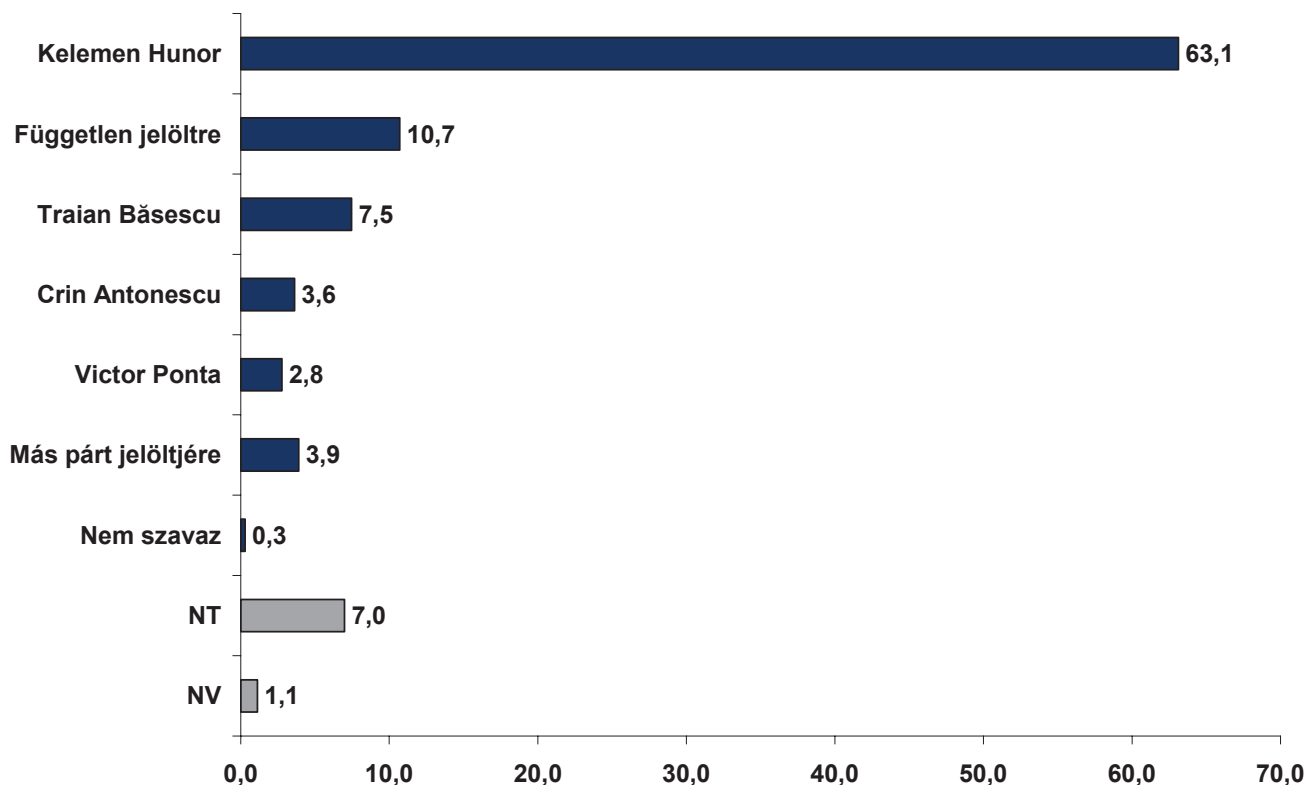
A helyhatósági választásokhoz hasonlóan, ha jövő vasárnap elnökválasztást tartanának, 46,8% menne el biztosan szavazni. Ezen szavazatok 63,1 százalékát Kelemen Hunor kapná, 10,7% független jelöltre, 7,5% Traian Băsescu szavazna.

Hasonlóan az RMDSZ-hez, Kelemen Hunor támogatottsága inkább falun, az alacsonyabban iskolázottak körében és Udvarhelyszéken a legmagasabb. Emellett a magyar szavazók román jelöltekre leadott szavazatainak nagy része Traian Băsescué lenne.

52. Ha jövő vasárnap elnökválasztást tartanának, Ön elmenne-e szavazni? (%)

53. Ön a következő jelöltek közül kire szavazna? – biztos szavazók

54. Ön a következő jelöltek közül kire szavazna? – biztos szavazók, fontosabb szociodemográfiai változók szerint

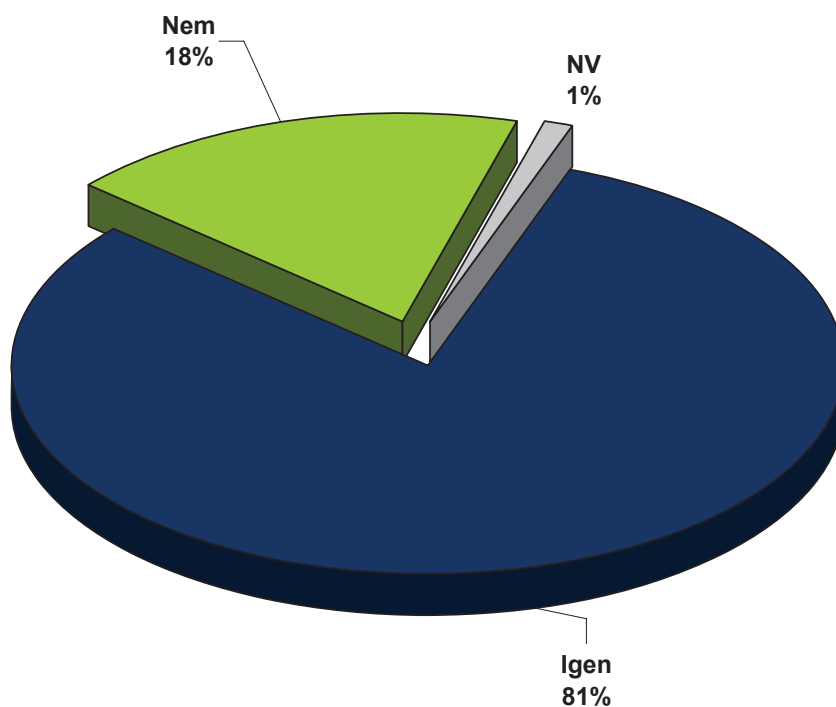
		Traian Băsescu	Crin Antonescu	Kelemen Hunor	Victor Ponta	Más párt jelöltjére	Független jelöltre	NT
Kisrégió	Csíkszék	3,8	6,4	66,7	3,8	4,5	10,3	4,5
	Udvarhelyszék	11,3	2,0	70,7	0,7	0,7	6,7	8,0
	Gyergyószék	7,5	2,2	48,4	5,4	8,6	18,3	9,7
Iskolázottság	Alapfok	5,3	1,3	71,1	1,3	3,9	5,3	11,8
	Szakiskola	9,9	1,8	68,5	3,6	2,7	9,9	3,6
	Érettségi	9,0	2,8	58,6	4,1	4,1	11,7	9,7
	Felsőfok	3,2	11,1	63,5	0	4,8	15,9	1,6
Kor	18–34 év	7,0	3,5	63,5	0,9	6,1	11,3	7,8
	35–54 év	8,2	4,1	66,4	0,8	1,6	10,7	8,2
	55 év felett	7,4	3,7	62,0	5,5	4,3	11,0	6,1
Településtípus	Város	8,1	6,9	56,3	5,0	3,8	11,9	8,1
	Falu	7,1	1,7	69,0	1,3	4,2	10,5	6,3
Nemzetiség	Magyar	7,3	2,0	70,4	0,8	3,4	8,7	7,3
	Román	11,1	22,2	2,8	22,2	11,1	27,8	2,8
Összes		7,7	3,8	64,2	2,8	4,1	10,5	6,9

Területi-közigazgatási átrendezésről alkotott vélemények

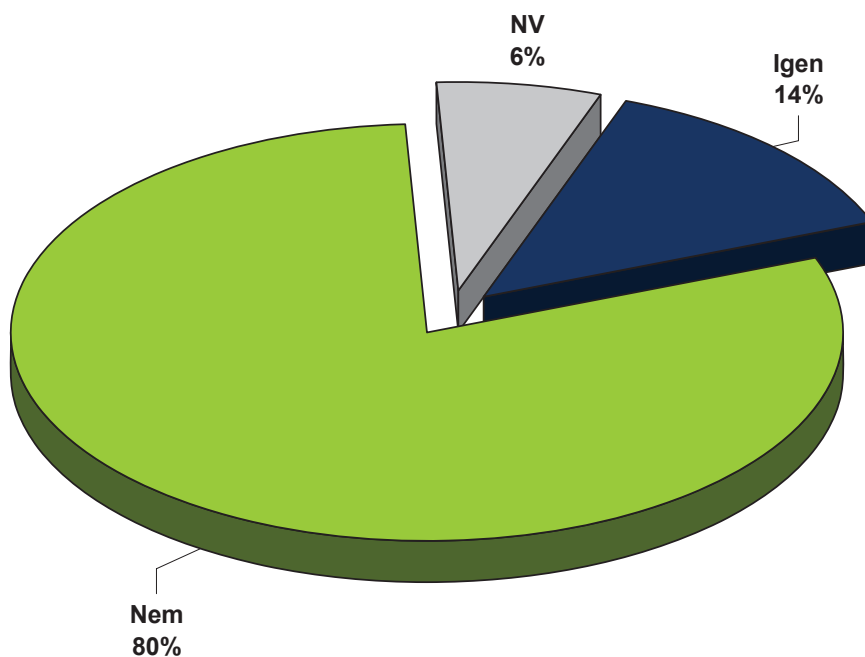
A megkérdezettek 81 százaléka hallott az államelnök által kezdeményezett közigazgatási átszervezésről, 80% azonban ezzel nem ért egyet. Annak ellenére, hogy a románok többsége is ellenzi a javasolt közigazgatási átrendezést, jóval nagyobb arányban támogatják azt (29,3% a románok és 11,1% a magyarok körében).

A válaszadók többsége szerint (66,8%) a legkedvezőbb megoldás a jelenlegi megyehatárok megtartása lenne, és 22,5% gondolja úgy, hogy Hargita, Kovászna és Maros megye egyesítése lenne a legjobb megoldás.

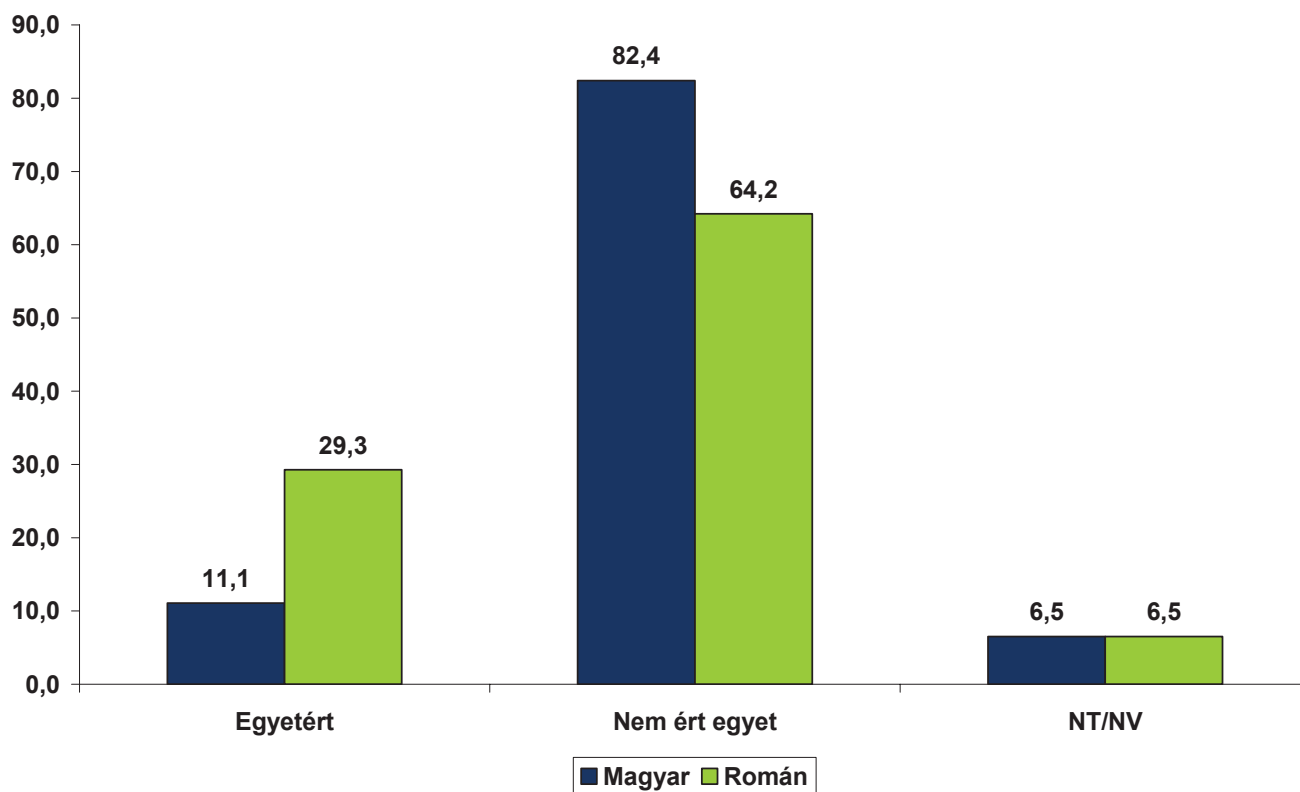
55. Hallott-e Ön a Traian Băsescu államelnök által kezdeményezett közigazgatási átszervezésről?

56. Egyetért-e Ön ezzel a kezdeményezéssel?

57. Egyetért-e Ön ezzel a kezdeményezéssel? – nemzetiségek szerint

58. Kérem, rangsorolja az alábbi közigazgatási felosztásokat aszerint, hogy azok mennyire kedvezőek a székelyföldi magyarság számára! – magyar válaszadók

	Legkedvezőbb ↓	Második legkedvezőbb	Harmadik legkedvezőbb	Legkedvezőtlenebb
A jelenlegi megyehatárok megtartása	66,7	16,9	10,6	6,6
Hargita, Kovászna és Maros megye egyesítése	24,6	60,4	11,1	3,9
Hargita, Kovászna, Maros és Brassó megye egyesítése	3,8	18,4	74,1	3,5
Hargita, Kovászna, Maros, Fehér, Brassó és Széchenyi megye egyesítése	4,9	4,3	4,1	86,0

